

EKONOMICKÁ INFORMÁCIA O TERITÓRIU

Talianska republika

[Všeobecné informácie o krajine](#)

I. ZÁKLADNÉ EKONOMICKÉ INFORMÁCIE

Oficiálny názov krajiny:	TALIANSKA REPUBLIKA
Hlavné mesto:	Rím
Vznik štátu:	1861 – Talianske kráľovstvo
Štátne zriadenie:	parlamentná republika
Počet obyvateľov (celkom/ hlavné mesto):	59,1 mil. (k 1.1.2022)
Rozloha (km²):	301 340 km ²
Úradný/ rokovací jazyk:	taliansky / taliansky, anglický
Mena/ výmenný kurz:	EUR (1.1.2002)

Demografické údaje a krátka história:

Etnické zloženie:

98 % Taliani, menšiny – francúzska (Valle d’Aosta), nemecká (Alto Adige), slovinská (sever)

Náboženstvo:

rímskokatolícke (97 %), malá časť obyvateľstva (1,5 %) sa hlási k evanjelickej cirkvi

Hustota obyv. na 1 km²: 196

Veľké mestá:

Miláno (1,3 mil. obyv.), Neapol (1 mil.) Turín (0,9 mil.), Palermo (0,7 mil.), Janov (0,6 mil.)

Ďalšie informácie na oficiálnej stránke pre turizmus: www.italia.it

Administratívny a politický systém:

Administratívny systém:

Taliansko sa člení na 20 regiónov (krajov), 110 provincií, 8 092 obcí.

Severné Taliansko:

Piemonte, Valle d’Aosta, Liguria, Lombardia, Trentino-Alto Adige, Friuli-Venezia Giulia, Veneto, Emilia-Romagna

Stredné Taliansko:

Toscana, Lazio, Umbria, Marche

Južné Taliansko:

Abruzzo, Molise, Campania, Basilicata, Puglia, Calabria, Sicilia, Sardegna

Na základe dohody z 11.2.1929 Taliansko uznalo Svätej Stolicy právo na územie a zvrchovanosť nad Vatikánom ako duchovným sídlom rímskokatolíckej cirkvi.

Na hraniciach krajov Marche a Emilia Romagna sa rozkladá jeden z najstarších štátov Európy – Sanmarínska republika (založená v roku 1263), ktorej zvrchovanosť bola uznaná Viedenskou konferenciou v roku 1815.

a) Základná charakteristika hospodárstva

Taliansko je ôsmou najvyspelejšou a najvýznamnejšou ekonomikou sveta. V rámci EÚ sa svojou priemyselnou výrobou zaraďuje na druhé miesto. Hlavným zdrojom príjmov talianskej ekonomiky je najmä export, ktorý v roku 2020 výrazne klesol a dosiahol výšku 433,559 mld. EUR. Klesajúci trend exportu bol vyvolaný celosvetovou pandemickou situáciou. Celkovú štruktúru HDP Talianska tvorí 86,8 % služieb (s prevahou turizmu), 11 % priemysel, vrátane stavebníctva a 2,3 % poľnohospodárstvo. V roku 2021 export Talianska postupne dosahuje úroveň pred obdobia pandémie vo výške 516 mld. EUR. V roku 2022 zaznamenal taliansky export rast o 19,9 %, čo je syntéza podobných nárastov na trhoch EÚ (+ 19,7 %) a mimo EÚ (+ 20,2 %), a to predovšetkým vďaka nárastu predaja farmaceutických a chemických výrobkov. - liečivá a botanické výrobky (+42,8 %), rafinované ropné produkty (+80,0 %), základné kovy a kovové výrobky, nápoje a tabak (+16,7 %) a chemické látky a výrobky (+20,1 %).

Uzatvorenie talianskeho hospodárstva v súvislosti s opatreniami v boji s pandemiou Covid – 19 uvrhlo taliansky priemysel do bezprecedentnej situácie. Priemyselná výroba, ktorá v roku 2017 zaznamenala 3,6 % nárast, v roku 2018 klesla o 0,6 % a v roku 2019 bol zaznamenaný pokles o 0,2 %. Zlepšenie sa predpokladalo v roku 2020, kedy malo dôjsť k miernemu nárastu o 0,8 %, avšak situácia spojená so šírením vírusu Covid-19 zabrzдила celé hospodárstvo krajiny. Priemyselná produkcia tak výrazne klesla. Rok 2020 sa tak uzatvoril s medziročným poklesom o 11,4 %. Pokles zaznamenali všetky odvetvia IT priemyslu.

Taliansko je zároveň druhou najviac zadlženou krajinou eurozóny hneď po Grécku. Verejný dlh, podľa posledného prieskumu z marca 2023, naďalej rastie a dosiahol historické maximum s hodnotou 2.790 mld. Eur (150,3% HDP).

Vláda premiéra M. Draghiho menovaná 13. februára 2020 si stanovila plán reforiem, ktoré mali prebiehať súbežne s Plánom obnovy. Medzi hlavné priority zaradila rozsiahlu daňovú reformu, reformu práce či reformu sietí sociálneho zabezpečenia. Programovou prioritou zostala aj oblasť inovácií a digitalizácie verejnej správy.

Vláda premiérky G. Meloni menovaná 22. októbra 2022 si dala za prioritu podporu podnikov a občanov v období zvyšovania sa cien v súvislosti s rastúcimi cenami energií. Cieľom a prioritou zostáva aj ekonomický rast, trvalý a štrukturálny. Vláda sa zaviazala podporovať zahraničné investície v Taliansku, investovať do ešte intenzívnejšej podpory značky Made in Italy a podporovať „zelené“ tranzície podnikov a občanov.

Podľa posledných údajov ISTAT (január 2023) týkajúcich sa zamestnanosti došlo v Taliansku k zvýšeniu počtu pracovníkov pričom odhadovaný podiel zamestnaných ľudí v krajine presiahol 23,3 milióna. V porovnaní s údajmi z decembra 2022 sa miera zamestnanosti zvýšila o +0,1 bodu a dosiahla 60,8 %, podobne ako miera nezamestnanosti, ktorá pri raste o rovnakú hodnotu (+0,1 bodu) dosiahla 7,9 %. Na druhej strane miera nečinnosti klesla o -0,2 bodu a ustálila sa na 33,9 %.

Taliansko musí čeliť mnohým nevyriešeným problémom, najmä vysokému daňovému zaťaženiu, nízkej investičnej schopnosti, vysokému zadĺženiu a byrokratickému aparátu. Pre reštart ekonomickej obnovy krajiny sú potrebné zásadné štrukturálne reformy ako reforma trhu práce, verejnej správy, školstva a daňového systému s cieľom znížiť verejné výdavky a prispieť k oživeniu zamestnanosti a hospodárskeho rastu krajiny. Pandemická situácia, nastavenie postupov pri tvorbe reforiem súvisiacich s čerpaním finančných prostriedkov z Plánu obnovy a súčasná energetická kríza zdôraznila potrebu zásadných zmien, ktoré musí Taliansko prijať.

Vláda v zákone o rozpočte na rok 2020 - 2022 definovala svoje priority v oblasti boja proti daňovým podvodom, zníženie daňového zaťaženia a to hlavne v rámci daní z príjmu, stimuly

v oblasti elektronického bankovníctva, zastavenie rastu DPH, investície do inovácií, Green new deal, infraštruktúry, ochrana blahobytu, zdravia a vzdelania. Rozpočtový deficit na roky 2019 a 2020 bol stanovený vo výške 2,2 % HDP. Prioritou sa stala aj už spomínaná reforma práce, sietí sociálneho zabezpečenia a daňového systému.

Zákon o rozpočte, tzv. Manovra na rok 2023 predstavuje mimoriadne budúcoročné výdavky IT vlády, ktoré sú schvaľované mimo celkový rozpočet IT (ten je v IT plánovaný vždy na trojročné obdobie). Ide o výdavky reagujúce na mimoriadne krízové situácie v krajine, v tomto prípade na zvyšujúcu sa infláciu v dôsledku nárastu cien energií. Manovra sa dotýka niekoľkých hlavných oblastí ako sú napríklad zmeny v oblasti podpory zvyšovania príjmov, zvýšenia minimálnej sumy dôchodkov či opatrenia na boj proti zvyšujúcim sa cenám energií. Konečná výška rozpočtu je nakoniec o niečo vyššia ako predpokladaných 32 mld. Eur a predpokladá čiastočné navýšenie deficitu z pôvodných 3,9 % HDP, odhadovaných predchádzajúcou vládou M. Draghiho, na 4,5 % DPH v súvislosti so zhoršením odhadov hospodárskeho rastu na budúci rok.

Problémy IT ekonomiky:

- vysoké daňové zaťaženie
- nízka investičná schopnosť
- vysoké zadlženie
- pomerne ťažkopádny byrokratický aparát

Potrebné opatrenia a reformy:

- reforma trhu práce
- reforma verejnej správy
- reforma školstva
- reforma daňového systému
- znížiť verejné výdavky
- oživenie zamestnanosti a hospodárskeho rastu krajiny

Talianska ekonomika je ovplyvnená aj aktuálne prebiehajúcou vojnou na Ukrajine. Najviac postihnutými sektormi sú oceľarský priemysel, ďalej sklársky a keramický priemysel, a to nielen kvôli vysokým cenám energií, ale aj kvôli nedostatku surovín potrebných k výrobe. Kvôli vysokým cenám výrobných surovín zas trpí okrem už spomenutého oceľarskeho sektora, hlavne železiarsky priemysel. IT v tejto súvislosti práve z iniciatívy Ministerstva pre ekonomický rozvoj Talianska zaviedol celkový zákaz vývozu železného šrotu z Talianska. Postihnutý je aj bankový sektor (najmä Banka Unicredit), potravinársky a poľnohospodársky sektor kvôli vysokému podielu dovozu jemnej pšenice, kýmnej kukurice a rastlinných olejov z UA. Značne zasiahnutou oblasťou je aj vývoz luxusných výrobkov Made in Italy do RU a cestovný ruch. Taliansky vesmírny sektor je takisto existenčne závislý od niektorých komponentov a surovín, ktorých import je momentálne nemožný.

Situácia ohľadom IT spoločností pôsobiacich na území RU a UA je natoľko vážna, že Ministerstvo pre ekonomický rozvoj IT rozhodlo o zriadení krízovej jednotky na podporu týchto talianskych spoločností s pôsobnosťou od 7.3.2022.

Prognóza vývoja IT ekonomiky

V r. 2022 talianske hospodárstvo zaznamenalo rast aj napriek tomu, že ceny energií prudko stúpili po vypuknutí vojny na Ukrajine a Európska centrálna banka začala zvyšovať úrokové sadzby kvôli stúpajúcej inflácii. Hrubý domáci produkt sa v roku 2022 zvýšil o 3,7 percenta. Európska komisia očakáva v roku 2023 rast talianskej ekonomiky o 0,8 %. Aktuálne ratingové hodnotenie Talianska je na úrovni BBB s pozitívnym výhľadom

b) Hlavné odvetvia hospodárstva

Priemysel je jedným z najdôležitejších sektorov talianskeho hospodárstva. Medzi najdôležitejšie výrobné odvetvia spotrebného priemyslu možno zaradiť textilný, odevný, obuvnícky, nábytkársky a potravinársky priemysel - **typickí nositelia značky "Made in Italy"**. Nosnými priemyselnými odvetvami je hutnícky, strojársky a chemický priemysel. Silné zastúpenie má i elektrotechnický, elektronický, farmaceutický a papierenský priemysel. Taliansko je odkázané na dovoz nerastných surovín. Z vlastných surovín má ekonomický význam len ťažba lignitu, ropy, zemného plynu, mangánu, olova, zinku, kamennej soli a všetkých ďalších druhov stavebných surovín.

Automobilový priemysel – predstavuje dôležitú súčasť talianskej ekonomiky a národnej hrdosti. Národná asociácia automobilového priemyslu (ANFIA) bola založená v roku 1912 a v súčasnosti združuje 280 firiem s ročným obratom prevyšujúcim 60 mld. EUR s viac ako 130 tisíc zamestnancami. Asociácia je jedným z hlavných obchodných združení, ktoré sú naviazané na Confindustriu a predstavuje relačný a strategický most medzi automobilovým priemyslom a politicko-inštitucionálnym kontextom - talianskym a medzinárodným. Združenie je rozdelené do troch skupín na základe výrobného odvetvia:

1. Komponenty: zahŕňa výrobcov dielov a súčastok motorových vozidiel;
2. Karosérie a projektanti: zahŕňa spoločnosti pôsobiace v dizajne, inžinierstve, štýle a dizajne automobilov a / alebo dielov a súčastok pre automobilový priemysel;
3. Výrobcovia: zahŕňa výrobcov automobilov vo všeobecnosti - vrátane nákladných automobilov, prívesov, karavanov, špeciálnych a / alebo zameraných na špecifické potreby médií - teda zariadenia a osobitné zariadenie namontované na vozidlách.
- 4.

Novým segmentom v rámci automobilového priemyslu je vývoj a výroba „elektrických automobilov“, ktorá vznikla spoluprácou so spoločnosťou „Enel“ ako globálnym partnerom pri výrobe elektrických automobilov v rámci „E“ FIA Formuly. Je to nový krok k optimalizácii dodávok, distribúcií a hospodáreniu so zelenou energiou a propagácií najnovšej technológie. Novinkou je aj dodávka autonómnych vozidiel taliansko francúzskej skupiny Stellantis (FIAT CHRYSLER AUTOMOBILES, PSA) Chrysler Pacific pre divíziu skupiny Google. Spoločnosť Waymom, ktorá vyvinula a vyrába automobily „bez vodiča“ ako budúce vozidlá taxi Google.

V súvislosti s pandemickou hospodárskou krízou a následným zastavením výroby predaj áut v Taliansku v roku 2020 klesol o 27,9 % a zaregistrovaných bolo 1 381 496 nových vozidiel.

Digitálny priemysel cez informačno-komunikačné technológie – Na konci roka 2022 zaznamenal taliansky digitálny priemysel rast o 2,1 %, pri obrate 77 mld. Eur. Pre rok 2023 sa odhaduje ďalší rast o 3 %, s celkovým obratom 80 mld. Eur. Zásluhu na tom má predovšetkým digitálna transformácia, do ktorej investujú hlavne veľké spoločnosti, a technológie, ktoré sa koncentrujú na tzv. "Tretiu platformu" a "urýchľovače inovácií", ktoré samotné majú hodnotu 18 mld. EUR.

Digitálny rozmach sa očakáva vo väčších spoločnostiach: 34 % stredné spoločnosti a 28 % veľké spoločnosti. Priemysel so 7 mld. EUR a finančné organizácie so 6,3 mld. EUR budú aj naďalej odvetvami, v ktorých sa sústreďuje 44 % celkových výdavkov na IKT. Je dôležité upozorniť tiež na vznik pozitívneho synergického fenoménu: približne 15 % veľkých spoločností pokračuje v aktívnej spolupráci s inovačnými začínajúcimi projektami (startup) v oblasti digitálnej transformácie. Spektrum nedostatku digitálnych zručností v manažérskej a podnikateľskej firemnej kultúre patrí medzi najdôležitejšie prekážky digitálnej transformácie. Taliansko sa v rámci EU zaraďuje na 17. miesto v oblasti investícií do výskumu (s celkovými výdavkami 21,9 mld. EUR) vo vzťahu k HDP to predstavuje 1,33 %, čo je však stále výrazne pod priemerom únie (2,03 %). Úroveň "digitalizácie" IT s 58 % sa približuje európskemu priemeru (63 %). Z tohto dôvodu je Taliansko súčasťou "nekonsolidovaného e-Gov scenára", ktorý sa

vzťahuje na štáty, ktoré primerane nevyužívajú možnosti, ktoré ponúkajú Informačno-komunikačné technológie (IKT).

Aj taliansky Plán obnovy (PO), tak ako bol schválený predchádzajúcou vládou kladie na prvé miesto spomedzi všetkých priorít digitalizáciu, inovácie, konkurencieschopnosť a kultúru. Na naplnenie tohto cieľa je vyčlenených 46,18 mld. EUR, z ktorých:

- Digitalizácia, inovácie a bezpečnosť vo verejnej správe (11,45 mld. EUR)
- Digitalizácia, inovácie a konkurencieschopnosť (26,73 mld. EUR)
- Turizmus a kultúra 4.0 (8 mld. EUR)

K hlavným cieľom v tejto oblasti by mali patriť:

- Digitálny rast krajiny
- Digitálna transformácia verejného sektora posilnenie digitálnej bezpečnosti
- Podporovať radikálnu zmenu verejnej správy podporou inovácií, zručností a schopností. Systematické zjednodušenie administratívnych postupov, zníženie času a nákladov.
- Digitalizácia súdnych konaní a zrýchlenie rozhodovania
- Podporovať inovácie a konkurencieschopnosť výrobného systému s osobitným dôrazom na MSP a výrobné reťazce
- Podporovať implementáciu široko pásmového internetového pripojenia, siete 5G a satelitného monitorovania (pridelených 4,2 mld. EUR z toho 1,1 mld. EUR už na existujúce projekty)
- Trvalo udržateľným spôsobom oživiť odvetvie cestovného ruchu a kultúry, zvýšiť úroveň služieb, podporiť digitálny a „zelený“ prechod a sociálno-ekonomický rozvoj krajiny

Telekomunikácie – telekomunikačné služby sa v Taliansku vyznačujú modernosťou, disponujú dobrou infraštruktúrou a patria súkromným firmám. Najväčšia talianska telekomunikačná spoločnosť - Telecom Italia tvorí súčasť koncernu Pirelli. Je vybavená vysoko kapacitnými káblami s mikrovlnnými rádiovými prenosmi. Vysielačích rádiových staníc je 163 a televíznych vysielačov 83. Taliansko patrí ku krajinám s rozvinutou mobilnou telefónnou sieťou. Počet mobilných užívateľov dávno prevýšil počet pevných liniek. Mobilné telekomunikačné služby poskytujú 4 operátori - Tim, Vodafone, Wind, Tre. Taliansko po miernom zaostávaní širokopásmového internetového pripojenia v 2017 oznámilo svoj strategický plán pokryť do roku 2020 celé územie na 100 % super rýchlym internetom. Uvedený plán oznámili spolu s ENELom, ktorý je celosvetovým lídrom v oblasti technológie. ENEL bude mať vo vládnom pláne na širokopásmové pripojenie strategickú úlohu bez ohľadu na to, že sa bude naďalej zaoberať svojou tradičnou "elektrickou energiou". Plán spoločnosti ENEL predpokladá postupné schvaľovanie investícií vo výške 2,5 miliardy EUR, ktoré budú namierené do rozvoja siete a bude otvorený aj pre ďalších investorov. "Bolo by skvelé, keby Telecom bol súčasťou hry," povedal CEO spoločnosti ENEL.

Projekt POLIS - Projekt je zahrnutým do Národného plánu obnovy a dotýka sa takmer 7000 stredných a malých obcí, v rámci ktorých sa malé pošty zrekonštruujú a pretvárajú na centrum komplexných digitálnych i fyzických služieb občanom. Projekt Polis vznikol v spolupráci Ministerstva hospodárstva a financií, Ministerstva pre podniky a Made in Italy, a určeným poštovým podnikom Poste Italiane.

Projekty „SMART CITIES“ inteligentných miest a obcí (ďalej len ako ISC) je národná platforma podporovaná a realizovaná ANCI (Národným združením talianskych obcí) zhromažďujúca skúsenosti z projektov realizovaných talianskymi mestami z pohľadu inteligentného mesta. Tento projekt bol vládou IT schválený v rámci talianskej stratégie pre digitalizáciu na obdobie 2014-2020 a jeho prostredníctvom má dôjsť k urýchleniu rastu a preklenutiu digitálnej

zaostalosti v porovnaní s infraštruktúrou a službami. Cieľom projektu je aj prekonanie neustálych rozdielov a koordinácia regionálnych a národných rozvojových politík.

V máji 2016 bolo podpísané memorandum o spoločnej stratégii s konferenciou regiónov a autonómnych provincií. V rámci platformy, mestá zhromažďujú svoje vlastné inovatívne návrhy. Program sa prvotne spustil v metropolitných mestách, kde po dohode s Národným združením talianskych obcí (ANCI) a agentúrou pre digitálne Taliansko (AGID) bol financovaný ministerstvom pre hospodársky rozvoj v rámci určenia „hraníc experimentu“ v pilotných regiónoch, navrhnutých priemyselným systémom založenom na nevyhnutných inovačných požiadavkách, ktoré teraz prebiehajú v obciach.

V rámci projektu ISC bolo podaných celkovo 1308 projektov v 158 obciach v objeme 3,7 miliardy EUR a s celkovou účasťou približne 15 miliónov ľudí. Táto platforma, na základe analýzy uskutočnenej prácou observatória Smart City (SC), je jedným z operačných nástrojov pre mapovanie, zhromažďovanie a katalogizáciu projektových intervencií v inteligentných mestách na území celej krajiny. Cieľom projektu je ponúknuť podporu obciam všetkých veľkostí, tak na poli reprodukovateľných nápadov a skúseností, ako aj pre vytvorenie siete subjektov schopných podporovať inovácie v teritóriách.

Módny priemysel – ako najtypickejší nositeľ zn. „Made in Italy“ zahŕňajúci textilný, obuvnícky a designový priemysel je v posledných rokoch pod výrazným tlakom ázijskej konkurencie, ktorá ohrozuje pozície talianskych výrobcov odevov, obuvi a módnych doplnkov svojimi nízkymi výrobnými nákladmi vrátane „ne/pravých“ značiek pôvodu. V top 10 zozname najväčšieho rastu v počte zamestnancov za posledných 10 rokov patrí svetovému lídrovi optiky spoločnosti Luxottica, textilnému gigantu Calzedonia, Fila, Kiko a Prada.

Chemický priemysel a farmaceutický priemysel patria k významným výrobným sektorom. Farmaceutický priemysel je podľa tržieb po Nemecku druhý najväčší v Európe. Produkcia liečiv sa orientuje predovšetkým na vývoz. Taliansky farmaceutický priemysel stojí na špici v rebríčku konkurencieschopnosti domáceho priemyslu na zahraničných trhoch. Podľa Talianskej federácie chemického priemyslu Federchimica sa očakáva ľahké oživenie chemického priemyslu a to predovšetkým vďaka posilneniu exportu na trhy mimo EÚ (Čína, Brazília, USA, Mexiko). Cez plánovanú expanziu na mimoeurópske trhy, zostane Európa naďalej rozhodujúcim odbytiskom a to najmä kvôli nižším nákladom na prepravu. Taliansko je lídrom svetového kozmetického priemyslu, pričom pokrýva až 60 % globálneho trhu v hodnote 14 mld. EUR. Jeho vedúca pozícia je pripisovaná stabilite domáceho trhu a nárastu exportu o 14,3 %. Najväčšími odberateľmi talianskej kozmetiky sú Francúzsko, Nemecko a USA.

Polnohospodársko-potravinársky priemysel – ako jeden z hlavných ekonomických záujmov Talianska vykazuje stále narastajúce tempo a udržuje pomerne vysokú zamestnanosť. Značka “Made in Italy” je okrem ochrany geografického pôvodu potravín kľúčový aj pri ochrane agropotravinárskych výrobkov, pretože v súvislosti s vývozom potravín predstavuje synonymum vysokej bezpečnosti a kvality potravín. Úspešné talianske poľnohospodárstvo je základom pre efektívny marketing potravinárskeho priemyslu, talianskych reštaurácií a pizzerií, ako aj v sektore služieb v cestovnom ruchu. Najväčšiu časť vývozu v rámci talianskeho potravinárskeho priemyslu predstavuje víno v objeme 1,3 mld. EUR, čím sa zaradilo na druhé miesto za Francúzskom. Taliansku patrí prvenstvo v počte registrovaných chránených zemepisných označení a chránených označení pôvodu potravín (DGCG). Prvenstvo patrí Taliansku aj v počte bio-fariem s počtom takmer 50 tisíc. Taliansko v roku 2020, napriek prebiehajúcej pandémie, vyviezlo agropotravinárske výrobky v hodnote 46,1 mld. EUR, z toho 39,1 mld. EUR potravín, nápojov a tabakových výrobkov. Agropotravinársky sektor tak predstavuje dôležitý pilier krajiny s 10 % celkového vývozu, vodík do energetiky čo predstavuje zhruba 433,5 mld. EUR.

Hutnícky priemysel – každoročne získava ďalších veľkých zákazníkov medzi poprednými strojárskymi firmami. Taliansko patrí medzi strojárске mocnosti v Európe a orientuje sa predovšetkým na vývoz. V súčasnosti sa IT vláda pasuje s problémom najväčšej oceliarskej spoločnosti ArcelorMittal. Najväčší oceliarský koncern v Európe a na svete, začiatkom

novembra 2019 oznámil, že odstupuje od prevzatia najväčšej talianskej oceliarne Ilva. Dôvodom má byť rozhodnutie talianskych orgánov, ktorým sa ruší právna imunita pre manažérov koncernu v prípadnom trestnom konaní. To sa začalo ešte pred podpisom kúpnej dohody pre zdravotné a ekologické vplyvy na obyvateľov juhotalianskeho mesta Taranto, kde s viac ako 10-tisíc zamestnancami sídli jedna z najväčších európskych oceliarní. ArcelorMittal sa zaviazal nielen k masívnym investíciám do ekologizácie výroby, ale aj k udržaniu výroby a podstatnej časti pracovných miest. Na druhej strane talianska vláda a parlament prijali osobitné legislatívne opatrenia, ktorými mali garantovať právnu imunitu pre koncern a jeho predstaviteľov.

Transport, Logistika, Infraštruktúra – najdôležitejšou spoločnosťou je Autostrade SPA. Spoločnosť vznikla na začiatku 60 rokov, vytvorila najväčšiu sieť IT diaľnic a výberu mýta. S viac ako 3 400 km, tvorí 12 % z celkového Európskeho objemu. Sieť diaľnic a výberu mýta denne využíva 5 mil. osôb. Národná sieť ciest je v priemere tvorená 4 % diaľnic, 11 % štátnych ciest a 86 % tvoria regionálne a provinčné cesty.

Železnice riadi spoločnosť Ferrovie dello Stato (FS) a Rete Ferroviaria Italiana (RFI). Železničnú dopravu prevádzkuje spoločnosť Trenitalia s okolo 80 mil. vlakov/km ročne, s približne 26 000 mil. cestujúcich/km ročne, (len 11 000 mil. vlakmi Eurostar). Zostávajúcu časť prevádzkujú s koncesiou rôzne súkromné spoločnosti (približne 40). Najväčšia z nich je spoločnosť CO.TRA.L, druhý najväčším regionálnym dopravcom v Európe. Operuje nielen v oblasti železničnej a cestnej prepravy, ale aj v oblasti realít (nákup, predaj, prenájom, rekonštrukcia). Talianska vláda oznámila 20.11.2014 spustenie procesu privatizácie Talianskych železníc (FS), v rámci ktorého bola vytvorená medzirezortná expertná skupina, ktorá bude riadiť procedúru privatizácie a kroky smerujúce k vstupu spoločnosti na burzu. V roku 2017 súkromná talianska železničná spoločnosť Nuovo Trasporto Viaggiatori (NTV) pôsobiaca v oblasti vysokorýchlostnej železničnej dopravy bola odkúpená americkým partnerom pre globálnu infraštruktúru GIP.

Vysokorýchlostné železničné trate (nad 250 km za hodinu) sa v Taliansku začali budovať po ropnej kríze v roku 1974. Prvú vysokorýchlostnú železničnú trať v Európe z Florencie do Ríma otvorili už v roku 1977. Súčasnosti Taliansko disponuje sieťou vysokorýchlostných železníc s dĺžkou nad 1468 km. Od roku 2020 je vyčlenených 40 miliónov eur na projektovú prípravu modernizácie tratí Salerno-Reggio Calabria, Taranto – Metaponto – Potenza – Battipaglia, Janov – Ventimiglia pre začlenenie do vysokorýchlostnej siete. V realizácii je aj trať Miláno – Benátky s limitom výdavkov 379,96 milióna eur.

Námorná a letecká doprava Taliansko má vo svetovom meradle významnú námornú obchodnú flotilu. Operuje hlavne v stredomorskom priestore a má pravidelné spojenie tak do severoamerických, ako i austrálskych prístavov. Prevádzka námornej dopravy je jedným z dôležitých zdrojov príjmov. Štát uplatňuje vplyv v tomto sektore vďaka významnému kapitálovému podielu v spoločnosti Finmare (IRI). Rozvinutá kobotážna doprava má význam predovšetkým pre pobrežné oblasti. Námorná obchodná flotila zahŕňa 479 lodí s celkovou tonážou 8 mil. BRT. Najdôležitejšie prístavy v Taliansku sú: Janov, Neapol, Terst, Benátky, Livorno, Savona, Ancona, Spezia, Cagliari (Sardínia), Palermo (Sicília) a veľký kontajnerový prístav Gioia Tauro (Kalábria).

Letecká doprava má obrovský význam vzhľadom na vzdialenosť medzi severom a juhom krajiny. V Taliansku je 137 letísk, z toho 132 v prevádzke. Hlavné letiská: Rím - Fiumicino, Ciampino, Miláno - Linate, Malpensa, Neapol - Capodichio, Benátky - Marco Polo, Torino - Caselli, Palermo - Punta Raisi. Podľa štatistiky Talianskej letiskovej asociácie (Assaeroporti) v roku 2017 evidovala IT letecká doprava pokračujúci trend nárastu o +6,4 %. Rekordne vysoká bola aj letecká cargo preprava s nárastom 1,1 mil. ton (+9,2 %). Tento výsledok vďaka silnému rastu medzinárodnej dopravy, tak v rámci EÚ (+ 8,5 %), mimo EÚ (+ 7,9 %) ako aj nárastom na domácom trhu (+ 3 %). Medzi najviac vyťažené letiská v IT patrí s počtom prepravených pasažierov Rímske FCO (41 mil.), Milano Malpensa (22,2 mil.) a Bergamo (12,3 mil.).

V rámci leteckého priemyslu patrí medzi svetovú špičku aj výrobca vojenských vrtuľníkov skupina **Leonardo**, ktorá v roku 2018 podpísala kontrakt na dodávku flotily 84 ks vrtuľníkov pre Us Air Force v hodnote 2,4 mld. USD má osobitný význam nielen pre hlavnú skupinu talianskeho letectva, bezpečnosti a obrany, ale aj celý domáci taliansky priemysel a krajinu.

Služby – z hľadiska 86,8 % podielu na tvorbe HDP a zamestnanosti ide o najdôležitejší sektor ekonomiky. Aktuálne zamestnáva takmer 69 % obyvateľov v produktívnom veku. Najväčší podiel majú obchodné a ubytovacie služby, gastronómia, na druhom mieste sú nepredajné služby - tzn. štátna správa, dopravné a telekomunikačné služby. Finančný sektor zamestnáva takmer 2 % obyvateľov v produktívnom veku a podieľa sa 5,8 % na tvorbe HDP. Služby spojené s prenájmom sa podieľajú 7,5 % na HDP a 8,5 % na zamestnanosti.

Cestovný ruch – jedným z hlavných stále narastajúcich odvetví talianskeho hospodárstva a služieb s ním spojených, ktorý sa svojim ročným objemom 171 mld. EUR podieľa na tvorbe HDP s 11,8 % HDP. V roku 2018 patrilo Taliansko medzi prvé najnavštevovanejšie krajiny na svete s celkovým počtom prevyšujúcim 420 mil. návštevníkov (lôžko/dní), čo je nárast +4,4 % oproti roku 2017. S celkového počtu turistov bolo takmer 27 mil., ktorí navštívili hlavné mesto Rím (6,4 %).

V priebehu roku 2018 tvorili príjmy z cestovného ruchu iba v mestách s umením a kultúrnymi pamiatkami 15,5 mld. EUR s výnosmi z múzeí, atrakcií, parkov, archívov a knižníc tvorili 6,610 mld. EUR. Výnosy BANKITALIA plynúce z turizmu predstavovali sumu 39 mld. EUR, čo prispelo k vytvoreniu 2,3 % HDP.

V roku 2019 sa IT stalo piatou najnavštevovanejšou krajinou na svete s 94 miliónmi zahraničných návštevníkov. Podľa odhadov Národnej banky IT, odvetvie cestovného ruchu vytvorilo v roku 2019 5 % HDP a tvorilo viac ako 6 % národnej zamestnanosti.

Obrat v oblasti CR sa v roku 2020 znížil o 60 %. V dôsledku lockdownu a obmedzení súvisiacich s pandémiou obrat v oblasti CR zaznamenal pokles zo 44 mld. EUR v roku 2019 na 17 mld. EUR v roku 2020.

V roku 2021 sa prítomnosť v ubytovacích zariadeniach v porovnaní s rokom 2020 zvýšila (+ 22,3 %), ale stále zostala pod úrovňou z roku 2019 (-38,4 %).

V roku 2022 sa prítomnosť turistov v Taliansku opäť zvyšuje, takmer 400 mil. turistov, čo predstavuje skok o +38,2 % v porovnaní s rokom 2021. Stále sa však nedosiahla úroveň z pred covidového obdobia. Hnacou silou sú predovšetkým európski návštevníci, aj keď je tiež výrazný nárast cestujúcich zo Severnej Ameriky. Príjem z cestovného ruchu predstavoval pre Taliansko v roku 2022 hodnotu 89,1 mld. Eur pričom najviac finančných prostriedkov generuje hlavné mesto Rím (7,6 mld. Eur).

Propagácii Talianska sa venuje agentúra ENIT (Agenzia nazionale del turismo) www.enit.it. V Taliansku sa už viac ako 160 pobrežných obcí, takmer 300 pláží a vyše 70 rekreačných prístavov (marín) stalo držiteľom "Modrej vlajky" – značky kvality s prvenstvom regiónu Ligúrie a Apúlie. Hlavnými kritériami získania ocenenia „modrej vlajky“ je absolútna čistota vody na kúpanie, čistota prostredia, recyklácia, pešie zóny, cyklistické chodníky a zeleň.

c) Členstvo v medzinárodných organizáciách a účasť v integračných procesoch

Taliansko je členskou krajinou všetkých rozhodujúcich medzinárodných politických a hospodárskych organizácií a združení. Z najvýznamnejších z nich: EÚ, NATO, WTO, OECD, EBRD, EIB, MMF, OSN, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, CEI, Parížsky klub. V roku 2017 bolo IT predsedníckou krajinou skupiny G7.

II. PODPORA OBCHODU A PODNIKANIA

a) Podnikateľská legislatíva

Podmienky zakladania a likvidácie firiem upravuje Občiansky zákonník (Codice Civile) a ďalšie legislatívne dokumenty (Zákony č. 262/2005, 164/2007, 229/2007 v aktuálnom znení). Zahraničný podnikateľský subjekt môže v Taliansku otvoriť svoju pobočku, reprezentačnú kanceláriu alebo môže vytvoriť vlastnú spoločnosť. Najviac rozšíreným typom spoločností, ktoré sú zakladané v Taliansku, sú akciové spoločnosti (S.p.A. – Società per Azioni) a spoločnosti s ručením obmedzeným (SRL – Società a Responsabilità Limitata).

Reprezentačná kancelária alebo pobočka spoločnosti

Zahraničný subjekt, ktorý si plánuje v Taliansku otvoriť zastúpenie, musí splniť určité formalities stanovené Obchodným registrom v mieste podnikania. Otvorenie pobočky zahraničnej firmy v Taliansku je predmetom odvodu dane z príjmov právnickej osoby a musí dodržiavať príslušné pravidlá odvodu DPH.

Akciová spoločnosť (S.p.A. – Società per Azioni)

Minimálny základný kapitál predstavuje 120 000 EUR, pričom doba existencie spoločnosti nie je časovo ohraničená. Spoločnosť môže byť vytvorená prostredníctvom zakladateľskej zmluvy alebo jednostranným aktom jediného akcionára.

Spoločnosť s ručením obmedzeným (SRL – Società a Responsabilità Limitata)

Minimálny základný kapitál predstavuje 10 000 EUR bez obmedzenia doby existencie spoločnosti.

Informácie o podmienkach fungovania a zakladania spoločností je možné nájsť na stránke agentúry: <https://www.invitalia.it/eng>

V prípade záujmu slovenských subjektov o založenie spoločnosti v IT môže ekonomický úsek ZÚ poskytnúť kontakty na overené agentúry a poradenské firmy, ktoré sa touto činnosťou profesionálne zaoberajú. Bez tejto formy odbornej pomoci možno založiť firmu v Taliansku iba veľmi ťažko. Treba však konštatovať, že vzhľadom na vyššie daňové zaťaženie v IT a jeho všeobecne známu byrokráciu zatiaľ iba pomerne málo slovenských subjektov prejavilo záujem o zakladanie firiem a samostatné podnikanie v IT.

Daňový systém – výberom daní sa v Taliansku zaoberá Agenzia Entrate, ktorá tiež vydáva fyzickým aj právnickým osobám daňové identifikačné číslo "Codice fiscale". Platiteľom dane z pridanej hodnoty prideliť zvláštne daňové identifikačné číslo pre DPH alebo "Partita IVA" (IVA je it. DPH - imposta sul valore aggiunto). Rokovania so zahraničnými spoločnosťami má v kompetencii finančný úrad v meste Pescara. Na stránkach talianskeho daňového riaditeľstva (www.agenziaentrate.gov.it) možno nájsť stručnú príručku pre cudzincov v talianskom a anglickom jazyku.

Finančná správa IT od 17.4.2018 zaviedla do prevádzky nový systém, pomocou ktorého budú môcť občania po prvýkrát sledovať podrobnosti o použití odvedených daní štátom za obdobie hospodárskeho roka 2017. Vďaka technologickému partnerovi Sogei a spolupráci MiF IT bude každý daňový poplatník poznať podrobnosti o podiele odvedenej dane na verejné účely napr. na zdravotníctvo, vzdelanie, bezpečnosť, dopravu, kultúru, ochranu proti terorizmu atď. Daňovým poradenstvom sa zaoberajú v taliansku "commercialisti" - podnikoví, finanční, daňoví a účtovní poradcovia.

Priame dane

Daň z príjmov právnickej osoby (IRES) - aplikuje sa v jednotnej výške 27,50 % a upravuje ju Konsolidovaný daňový zákon (TUIR – Testo Unico delle Imposte sui Redditi), podľa ktorého spoločnosti s trvalým pobytom v Taliansku platia IRES zo svojich celosvetových príjmov. Spoločnosti, ktoré nemajú v Taliansku trvalý pobyt, platia IRES iba zo svojich príjmov v IT. Očakáva sa zníženie tejto dane na polovicu v určitých zvláštnych prípadoch, ktoré budú

vyšpecifikované v pripravovanom zákone o daniach. Daň z príjmov fyzickej osoby (IRPEF – Imposta sul Reddito delle Persone Fisiche)

S platnosťou od 1.1.2007 sú v Taliansku aplikované nasledujúce sadzby dane IRPEF:

- 23 % pre príjmy v rozmedzí 0 a 15 000 EUR,
- 27 % pre príjmy v rozmedzí 15 000,01 a 28 000,00 EUR,
- 38 % pre príjmy v rozmedzí 28 000,01 a 55 000,00 EUR,
- 41 % pre príjmy v rozmedzí 55 000,01 a 75 000,00 EUR,
- 43 % pre príjmy nad 75 000,00 EUR.

Osoby s trvalým pobytom na území Talianska platia daň IRPEF zo svojich všetkých príjmov (aj mimo územia IT). Osoby, ktoré nemajú trvalý pobyt v IT, platia IRPEF iba zo svojich príjmov v IT. Daňový bonus IRPEF vo výške 80 EUR mesačne prináleží všetkým zamestnancom s príjmom nižším ako 26 000 EUR ročne.

Miestna (regionálna) daň z podnikateľských aktivít (IRAP – Imposta Regionale sulle Attività Produttive) – predstavuje daň uplatňovanú voči osobám podnikajúcim v určitých regiónoch IT. Spoločnosti, ktoré nemajú trvalý pobyt na území IT, platia uvedenú daň iba v prípade, keď svoju produkciu realizujú v zariadeniach so stálym sídlom na území Talianska.

Nepriame dane

Daň z pridanej hodnoty (IVA) – štandardná sadzba je **22 %, 10% a 4% na vybrané tovary a služby**. Daň z prevodu a prenájmu nehnuteľností, katastrálna daň – uplatňuje sa buď jednotná sadzba 200 EUR alebo proporcionálne podľa hodnoty prevádzanej nehnuteľnosti (od 2 % do 9 %). **Hypotekárna a katastrálna daň je od 1.1.2014 stanovená fixne na 50 EUR.** Daň z dedičstva a darov – má sadzby od 4 % do 8 %. V prípade darovania nehnuteľnosti vzniká povinnosť hypotekárnej dane vo výške 2 % a katastrálnej 1 %, bez ohľadu či ide o prvú nehnuteľnosť na účely bývania.

Ostatné dane:

Daň z dividend – od 1.12.2012 základná sadzba vo výške 12,5 % sa uplatňuje v prípade osôb s trvalým pobytom v IT, ktoré nevykonávajú podnikateľské aktivity a majú nepodstatnú účasť v talianskych a zahraničných spoločnostiach. Dividendy, ktoré pochádzajú z podstatnej účasti v talianskych spoločnostiach, nie sú predmetom zdanenia. **Od 1.7.2014 sa zvýšila daň z finančných ziskov z 20 % na 26 %.**

Daň z úrokov – sadzby sú 12,5 % a 27 %.

Daň z autorských poplatkov – sadzba 30 % je uplatňovaná v prípade osôb, ktoré nemajú trvalý pobyt v IT. Zrážková daň môže byť znížená v prípade platnej dohody o zamedzení dvojitého zdanenia medzi Talianskom a štátom príjemcu.

Talianska vláda zaviedla v roku 2014 komunálnu daň – IUC (Imposta unica comunale) zahrňujúcu okrem dane z prvej nehnuteľnosti (IMU), daň z odvozu a spracovania odpadu (TARI) a ďalšie komunálne dane (TASI).

Informácie o talianskom daňovom systéme: www.agenziaentrate.gov.it

b) Programy podpory zahraničného obchodu, technickej a finančnej pomoci, projekty regionálnej spolupráce

ICE (Národný inštitút pre zahraničný obchod) – ITA (Talianska obchodná agentúra) je verejnoprávnou inštitúciou, ktorá má za úlohu asistovať pri rozvíjaní hospodárskej spolupráce Talianska so zahraničím, dôraz je pritom kladený na malé a stredné podniky. Slovenskú republiku pokrýva regionálna kancelária ICE so sídlom vo Viedni. (www.ice.it)

SIMEST je finančná inštitúcia, založená v roku 1990, ktorá sa orientuje predovšetkým na podporu investičných aktivít talianskych firiem v zahraničí. Väčšinovým akcionárom Simestu je talianske ministerstvo hospodárskeho rozvoja, akcionármi sú tiež talianske banky a odvetvové

asociácie. Simest zabezpečuje poradenské služby firmám vo fáze plánovania a implementácie investičných projektov, tiež pre programy EÚ (www.simest.it).

Agentúra na podporu investícií **INVITALIA** (www.invitalia.it) prevzala po bývalej agentúre Sviluppo Italia úlohu programového manažéra Ministerstva hospodárskeho rozvoja IT zabezpečujúceho podporu prílevu zahraničných investícií, ktorú realizuje v spolupráci s inštitútom pre medzinárodný obchod ICE a zastupiteľskými úradmi Talianska v zahraničí.

Nástroje na podporu exportu v Taliansku boli vymedzené nasledovne:

1. Navýšenie finančných prostriedkov pre podporu a uľahčenie prístupu firiem a podnikateľov k tradičným propagačným nástrojom (veľtrhy, obchodné misie, workshopy) a osobitné služby zamerané na potrebu firiem v IT a v zahraničí, s osobitným dôrazom na inovačné odvetvia.
2. Financovanie opatrení zameraných na podporu rastu firiem a obchodných sietí (sieťové zmluvy pre internacionalizáciu, konzorciá, „joint ventures“, účasť na medzinárodných tendroch).
3. Zintenzívnenie vzdelávacích aktivít pre exportne orientované podniky, podpora prijímania do zamestnania exportných manažérov.
4. Posilnenie elektronického obchodovania tzv. „e-commerce“ a podpora rozsiahlej organizovanej distribúcie pre prilákanie priamych zahraničných investícií (PZI).
5. Prísnejšie sankcie v prípade falšovania ochranných známk, čo prispieje k jednoduchšej expanzii podnikov na rozdielnych zahraničných trhoch a k preklenutiu netarifných prekážok.
6. Koordinácia a nový prístup k propagačným aktivitám zameraný na systematický proces plánovania prostredníctvom spoločnej klasifikácie odvetví a typov aktivít, ktoré by vzájomne zdieľali jednotlivé podnikateľské agentúry, IT agentúra pre zahraničný obchod (ICE), Obchodné komory, Zväz priemyselníkov (Confindustria) a iné podnikové siete.
7. Navýšenie finančných zdrojov pre ICE na 60 mil. EUR,
8. Racionalizácia a reorganizácia zahraničných sietí (Diplomatických sietí, ICE, Obchodných komôr v zahraničí, IT agentúry pre cestovný ruch - Enit, finančno-poistovacej agentúry - SACE a IT spoločnosti pre zahraničné podniky - SIMEST) s prihliadnutím na veľkosť trhov, potenciálny rast HDP, tovarové zloženie IT exportu, historický a politický kontext.
9. Preklopenie niektorých netarifných prekážok v sektore „food“.
10. Zapojenie všetkých verejných i súkromných subjektov do procesu rozvoja a internacionalizácie.
11. Daňové úľavy pre podniky – zvýšenie prahu daňových úľav pre IT podniky v zahraničí a urýchlenie procesu odpisovania nákladov pre podniky so stálou prevádzkarňou v zahraničí.

c) verejné obstarávanie

Taliansky verejný sektor sa riadi pravidlami a predpismi platnými v EÚ. Vládnym nariadením č. 229 z 19. novembra 2007 bolo implementované nariadenie EK č. 2004/25/CE. Verejné súťaže sa organizujú na celoštátnej a na regionálnej úrovni, pričom práve regionálne súťaže často prevyšujú objemy nákupov na vládnej úrovni. Rozhodujúcimi parametrami pre účasť na tendroch sú kvalita, technická dokumentácia, rozpočet a stanovenie presných termínov dodávok. Verejné tendre sú publikované v úradných listoch, novinách alebo technických časopisoch. Ponuky do verejných súťaží musia byť predkladané v talianskom jazyku. Začiatkom každého roku je publikované nezáväznú oznámenie podľa sektorov udávajúce všetky kontrakty prevyšujúce 750 000 EUR, v prípade stavebných kontraktov plánované

objemy nad 5 mil. EUR. Každý tender musí byť publikovaný minimálne v dvoch denníkoch: v talianskom oficiálnom vestníku Gazzetta Ufficiale a v prípade, že výška investície prekročí hodnotu 430 mil. EUR, aj v Oficiálnom vestníku EÚ.

Počet zahraničných firiem, ktoré boli doposiaľ úspešné vo verejných súťažiach v Taliansku, nie je veľmi vysoký, preto aj vo vzťahu k možnostiam slovenských firiem samostatne sa zapájať do verejných súťaží v Taliansku treba pristupovať skôr pragmaticky. Väčšia pravdepodobnosť úspechu existuje v prípade spojenia sa so serióznou domácou firmou, ktorá disponuje zodpovedajúcimi kontaktmi a informáciami o trhu, jeho potrebách.

Dôležité informácie k verejným obstarávaniam nájdete na nasledovných stránkach:

Ministry of Infrastructures and Transport

www.serviziocontrattipubblici.it

"Ufficio relazioni con il pubblico, Via Caraci, Roma"

0039 06 41582143; pubblicazione.banditi@pec.mit.gov.it

National Anti-Corruption Authority

<http://portaletrasparenza.anticorruzione.it/microstrategy/html/index.htm>

Via M. Minghetti, 10 Roma

0039 06 367231; protocollo@pec.anticorruzione.it

Consip (Ministry of Economy and Finance)

www.consip.it

Via Isonzo, 19/E - 00198 Roma

0039 06 854491; webconsip@consip.it

d) Zmluvná základňa

Ekonomicko-hospodárska spolupráca medzi Slovenskom a Talianskom vychádza z nasledovných bilaterálnych zmlúv a dohôd:

- Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Talianskej republiky o spolupráci v oblasti kultúry, vzdelávania, vedy a techniky zo dňa 3.7.2015
- Memorandum o porozumení medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Talianskej republiky o zmluvách, ktorými sa riadia dvojstranné slovensko-talianske vzťahy zo dňa 22.6.2010
- Zmluva medzi Slovenskou republikou a Talianskou republikou o podpore a ochrane investícií zo dňa 30.7.1998
- Protokol medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Talianskej republiky o revízií dvojstrannej zmluvnej základne zo dňa 30.7.1998
- Pracovná dohoda medzi Ministerstvom financií Slovenskej republiky a Ministerstvom financií Talianskej republiky podľa ustanovení o výmene informácií vyplývajúcich zo Zmluvy medzi Československou socialistickou republikou a Talianskou republikou o zamedzení dvojakého zdanenia v odbore daní z príjmu a o zabránení daňovému úniku, podpísanej 5. 5. 1981 v Prahe zo dňa 22.4.1997
- Pracovná dohoda medzi Ministerstvom financií Slovenskej republiky a Ministerstvom financií Talianskej republiky o vykonávaní simultánnej daňovej kontroly podľa ustanovení článku 26 o výmene informácií Zmluvy medzi Československou socialistickou republikou a

Talianskou republikou o zamedzení dvojakého zdanenia v odbore daní z príjmu a o zabránení daňovému úniku, podpísanej v Prahe 5. 5. 1981 v Prahe zo dňa 22.4.1997

- Program spolupráce medzi Ministerstvom zahraničných vecí Slovenskej republiky a Ministerstvom zahraničných vecí Talianskej republiky v oblasti školstva, vedy a kultúry na roky 1996, 1997, 1998 a 1999 zo dňa 19.7.1996
- Dohoda medzi vládou Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a vládou Talianskej republiky o vedecko-technickej spolupráci zo dňa 30.11.1990
- Dohoda medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Talianskej republiky týkajúca sa prehlbenia priemyselnej spolupráce na tretích trhoch zo dňa 8.1.1987
- Dohoda medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Talianskej republiky o spolupráci v oblasti cestovného ruchu zo dňa 8.10.1982
- Dohoda medzi Československou socialistickou republikou a Talianskou republikou o hospodárskej spolupráci v oblasti priemyslu zo dňa 30.4.1970

Na základe dohody o spolupráci medzi SOPK a UNIONCAMERE bola v roku 1997 vytvorená **Slovensko-talianska obchodná komora**, ktorá začala svoju činnosť na Slovensku od mája 1998 a následne bola v októbri 2000 oficiálne uznaná vtedajším Ministerstvom zahraničného obchodu Talianska, čo jej umožnilo získavať štátny príspevok na svoju činnosť (ako orgán podporujúci taliansky vývoz a talianske investície v SR, patrí pod Ministerstvo hospodárskeho rozvoja IT.) Informácie o aktivitách a projektoch komory nájdete na web. stránke: <https://camit.sk/sk>

III. INVESTÍCIE, ENERGETIKA, VEDA A VÝSKUM

---

a) Priame zahraničné investície

Medzi pandemickou krízou, vojnou na Ukrajine a nárastom nákladov na energie sa v dvojiročnom období 2021-22 tempo rastu zahraničných investícií takmer úplne zastavilo. Hoci sa pohybuje hlboko pod priemerom pred pandémiou a počet projektov je o 7 % nižší, dnes sú to práve východné a južné krajiny, ktoré zaznamenávajú najvyššie miery rastu zahraničných investícií (PZI). Ako uvádza Euractiv, Taliansko zaznamenalo nárast o 17 % v porovnaní s úrovňami z roku 2021. V Taliansku sa rast priamych zahraničných investícií týka 243 projektov, ktoré v roku 2022 vytvorili viac ako 20 000 pracovných miest, v priemere 148 pozícií pre každý program. Pre investorov je IT atraktívne nielen z pohľadu jeho kultúrneho dedičstva či sile IT značiek, ale aj kvôli silnému výrobnému sektoru, ktorý tvorí takmer štvrtinu HDP krajiny.

Investície a podnikanie v IT spadajú do kompetencie Národnej agentúry pre podporu investícií, ktorej hlavnou úlohou je podpora zahraničných investícií na území IT a zjednodušenie administratívnych prekážok.

Taliansko je jedným z najvýznamnejších ekonomických partnerov Slovenska. Bilaterálne obchodné vzťahy medzi SK a IT sú dlhodobou na dobrej úrovni.

Podľa dostupných údajov **Národnej banky Talianska dosiahli PZI na Slovensku na konci roka 2021 hodnotu 3122 mil. EUR**. Na Slovensko smeruje 18 % zo všetkých talianskych investícií do regiónu SVE. Taliansko je 6. najvýznamnejší zahraničný zamestnávateľ na Slovensku. Najviac slovenských investícií v Taliansku smeruje do výrobného sektora, sektora ťažby nerastných surovín a hutníckeho priemyslu a sektora služieb: činnosť vo vedeckej a technickej oblasti, finančných a poisťovacích službách, maloobchode, veľkoobchode, oprave automobilov, motocyklov a v oblasti nehnuteľností.

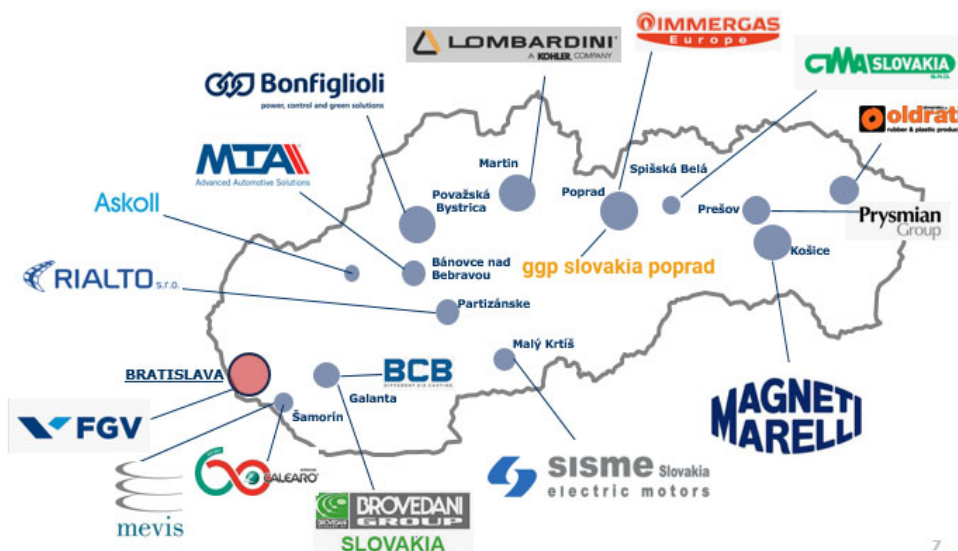
Talianske investície na Slovensku

Základom na podporu a príležitosti pre slovenské podnikateľské prostredie a jeho vstup na IT trh je najmä silné zastúpenie takmer 400 IT spoločností na území SR. Exportnými komoditami sú najmä dopravné prostriedky (lokomotívy, lode, lietadlá a.i.), ostatné spracovateľské výrobky (zdravotnícke zariadenia), automobilový priemysel, nábytkársky priemysel, farmaceutický priemysel, odevný priemysel, nekovové nerasty, drevársky priemysel, papierenský priemysel a potravinársky priemysel.

Spoločnosti pôsobiace v SR s exportom do Talianska:

Medzi najväčšie talianske investície na Slovensku možno zaradiť nasledujúce projekty: ENEL (vlastník 66 % akcií spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s.), Intesa Sanpaolo (majoritný vlastník VÚB), UniCredit Bank (vznikla spojením v UniBanky a HVB Bank v apríli 2007), WHIRPOOL TATRAMAT a.s. Poprad (biela technika), SLOVECA Sasol Bratislava (chemické a čistiace výrobky), ZVL Auto Prešov (ložiská), KOSIT Košice (služby), Technogym Malý Krtíš (športové náradie), RIALTO Partizánske (obuv), Embraco Slovakia Spišská Nová Ves (kompresory a vývevy), GENERALI Poisfovňa, COOPBOX Eastern a.s. Nové Mesto nad Váhom (fólie, obaly), AGROKOMBINÁT a.s. Sabinov (výrobky z mäsa), CENON Žilina (chemické výrobky), NEW THEMA s.r.o. Bratislava (obchod), RAUL PRODUKTION s.r.o. Košice (textilné a odevné výrobky), priemyselný park konzorcia firiem mesta Vicenzy najmä v sektore Automotive vrátane člena skupiny FCA - Eurocontainers Group v Šamoríne.

V decembri 2018 bola odovzdaná do užívania nová talianska investícia spoločnosti GENA LOGISTIK s.r.o. v priemyselnom parku Kostolné Kračany v investičnej výške 15 mil. EUR. Materská spoločnosť Bracchi Srl so sídlom pri Miláne patrí k najväčšiemu distribučnému

a logistickému centru eskalátorov KONI, SHIENDLER, OTIS v EÚ, ktorá zo Slovenskej prevádzky mieni vytvoriť svoje logistické centrum pre SVE.

Investičná pozícia Talianska:

Taliansko sa dlhé roky snaží riešiť relatívne nízky prílev priamych zahraničných investícií. Záujem o ich umiestnenie v krajine je rôzny, najväčšiemu záujmu zahraničných investorov sa teší sever krajiny, predovšetkým región Lombardia (MI) a Piemonte (TO).

Štátna pomoc zahraničným investíciám, napríklad vo forme daňových úľav, je smerovaná predovšetkým na podporu rozvoja hospodársky zaostalých regiónov, hlavne južných regiónov. Podporou zahraničných investícií sa zaoberá národná agentúra zriadená Ministerstvom pre hospodársky rozvoj **INVITALIA** (www.invitalia.it). Invitalia sa venuje potenciálnym aj existujúcim investorom v Taliansku. Pomáha pri zabezpečení vhodného umiestnenia investície, pri rokovaní s predstaviteľmi verejnej správy, realizuje štátnu podporu danej investície a dodáva služby po realizácii investície v rámci tzv. "after care".

Digitálna agenda – strategická téma IT, v tejto súvislosti by slovenské ITC firmy mohli aktívne spolupracovať s talianskymi a poskytovať im „know how“.

S ohľadom na limity stanovené EÚ, talianska vláda poskytuje investorom nenávratné príspevky (až do 40 %), zvýhodnené pôžičky (až do 30 %) a kupuje podiely rizikového kapitálu (až do 49 %) od spoločností so sídlom v určitých priemyselných oblastiach krajiny, určených vládou. Na podporu investícií sú využívané okrem iného fondy polo-štátnej investičnej spoločnosti pre vklady a úvery "**Casa depositi e prestiti**".

O Taliansko majú záujem investori z nastupujúcich významných ekonomík (BRIC - Brazília, Rusko, Čína). Novými zahraničnými investormi, ktorí v Taliansku hľadajú know-how, vysoko kvalifikovanú pracovnú silu alebo zavedenie svetoznámej značky, sa stávajú spoločnosti z Ruska (firma Severstal), Čínskej ľudovej republiky (napr. akvizícia talianskej firmy Sergio Tacchini) alebo kapitálový vstup čínskej centrálnej banky do spoločnosti ENI a ENEL v roku 2014.

Zahraničných investorov všeobecne od Talianska **odrádzajú** byrokratické prekážky, vysoké mzdové náklady, daňová záťaž, daňové pravidlá, reštriktívne pravidlá trhu práce, korupcia, zložitý prístup k úverom a politická nestabilita. Investorov odrádza aj dlhodobá stagnujúca talianske hospodárstvo. Veľmi pomalý rast HDP sa negatívne premieta do rastu kúpyschopného dopytu v Taliansku. Z pohľadu talianskej centrálnej banky sa tempo rastu talianskej ekonomiky už takmer 50 rokov postupne znižuje. Dôvodom dlhodobého spomaľovania talianskeho hospodárstva je pokles produktivity, ktorý patrí medzi štrukturálne slabosti talianskej ekonomiky.

Destinácia Taliansko - IT vláda ešte v roku 2013 rozhodla o spustení nového nástroja na ulahčenie vstupu zahraničných investorov na taliansky trh pod názvom „Destinácia Taliansko“. Program definuje súbor opatrení, ktoré je potrebné prijať na zvýšenie prílevu zahraničného kapitálu a konkurencieschopnosti talianskych firiem. Zahŕňa okrem iného opatrenia na odstránenie byrokratických prekážok, zjednodušenie predpisov a povolení, ako i využívanie investičných stimulov a daňových úľav. Vláda tiež zriadila novú spoločnosť pod rovnakým názvom Destinácia Taliansko a.s., ktorej úlohou bude koordinácia aktivít zameraných na zahraničné investície. Prostredníctvom nového programu „Destinácia Taliansko“ chce IT vláda nielen ulahčiť vstup zahraničným investorom, ale pomôcť aj domácim spoločnostiam. Cieľom je podporiť podnikateľskú sféru, výrobu, zavádzanie inovácií a vznik nových pracovných miest. (www.destinazioneitalia.it)

b) Energetická politika krajiny

V roku 2017 bola prijatá tzv. NÁRODNÁ ENERGETICKÁ STRATÉGIA 2030 (SEN), ktorej hlavným cieľom energetická účinnosť, energetická bezpečnosť, výskum, inovácie, riadenie a regulácia. Dokument, ktorý predstavuje základy pre budovanie moderného a inovatívneho modelu. Cieľom stratégie je zvýšiť konkurencieschopnosť národného energetického systému,

udržateľnejšie, bezpečnejšie a konkurencieschopnejšie zosúladienie cien energií s európskymi cenami tak pre podniky, ako aj pre podniky spotrebiteľov; otvorenie nových trhov pre inovatívne podniky; vytvára nové možnosti zamestnanosť; stimulovanie výskumu a vývoja.

SEN ustanovuje zjednodušenie a zjednodušenie systému s cieľom dosiahnuť zníženie nákladov v oblasti obnoviteľných technológií, bez oslabenia environmentálnych predpisov a ochrany krajiny a územia.

- Zníženie cien energií a ich vyrovnanie s cenami v Európe
- Dosiahnutie a prekonanie cieľov Energeticko-klimatického balíčka " 20-20-20 "
- Zvyšovanie energetickej sebestačnosti a bezpečnosti Talianska
- Podpora udržateľného hospodárskeho rastu prostredníctvom rozvoja energetiky

V súvislosti s energetickou krízou a prebiehajúcou vojnou na Ukrajine vydalo Ministerstvo pre ekologickú tranzíciu IT (MITE) vydáva nariadenie zamerané na obmedzenie národnej spotreby plynu tzv. Národný plán na obmedzenie spotreby zemného plynu. Jeho cieľom je riešenie rastúcich cien zemného plynu, zníženie jeho spotreby a podpora využívania obnoviteľných zdrojov. Jeho prioritou je „znížiť riziká spojené s potenciálnym úplným prerušením tokov z RU počas nadchádzajúcej zimy ako aj reagovať na požiadavky EK v zmysle zníženia spotreby na obdobie rokov 2022-2023“. Očakávaný výsledok opatrení prijatých MITE spolu s dobrovoľnými opatreniami spoločností a domácností pri efektívnom využívaní energie by mal viesť k zníženiu spotreby v súlade s návrhom EK, čo pre IT znamená 7% zníženie spotreby zemného plynu (4 mld. m³)

Zelená energia - v zmysle novej energetickej situácie sa talianska vláda snaží vládnu pomocou rozvíjať obnoviteľné zdroje energie. Výroba elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov predstavuje v Taliansku 33,3 % z celkovej produkcie. Obnoviteľné zdroje energie pochádzajú zo solárnej a veternej energie a z biomasy. Podiel obnoviteľných zdrojov na konečnej hrubej domácej spotrebe – 16,7 %.

Taliansko má výhodné podmienky na využitie slnečnej energie vzhľadom k svojej geografickej polohe. Využitie obnoviteľných zdrojov slúži Taliansku okrem iného aj na zníženie svojej závislosti od dovozu energie. Taliansko, rovnako ako ostatné krajiny, ktoré sa rozhodli prispievať na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov, muselo reagovať na prepád cien fotovoltaických zariadení, ktorý viedol k nežiaducemu nárastu využívania štátnej podpory. Talianska vláda preto pristúpila k postupnému znižovaniu tejto podpory formou vyhlášky, ktorá postupne znižuje mieru štátnej podpory na obnoviteľné zdroje energie, ale zároveň sa snaží zachovať podmienky pre rozvoj tohto odvetvia energetiky tým, že rozširuje zoznam obnoviteľných zdrojov na finančnú podporu o geotermálne zdroje, biomasu a solárne kolektory typu CSP (Concentrating Solar Power). Výraznými škrtmi bol zasiahnutý sektor veternej energie, ale aj napriek zníženiu objemu podpory jednotlivým projektom zostáva miera dotácií vyššia ako v krajinách, ktoré sú európskymi lídrami vo využívaní obnoviteľných zdrojov energie, ako napríklad Nemecko.

Medzi priority IT vlády patria aj **vodíkové technológie**. Do ich vývoja plánuje investovať cca 3 mld. EUR. S investíciami sa počíta **aj v rámci PO Talianska - 3,6 mld. EUR na vývoj vodíka**, čo predstavuje sumu výrazne vyššiu ako vo FR (2 mld. EUR) či v ES (1,6 mld. EUR). Predmetom záujmu je vodík ako vstupná surovina, ale aj ako palivo či nosič energie. Rôzne štúdie ukazujú, že IT je krajinou obzvlášť vhodnou na využitie vodíka vďaka svojim prírodným zdrojom na výrobu obnoviteľnej energie. **Podľa týchto predpokladov by v IT vodík do roku 2050 mohol pokryť 23 % celkovej spotreby energie a prispieť k IT HDP celkovou sumou 22 – 37 mld. EUR.**

IT vláda v nasledujúcom desaťročí očakáva použitie vodíka v dopravnom sektore (najmä ťažké diaľkové nákladné vozidlá), v železničiach a v priemysle (najmä v tých segmentoch, kde sa vodík používa ako surovina ako napr. v chemickom priemysle).

Podľa údajov z roku 2021 Taliansko získa eurofondy v hodnote 191 miliárd eur. Z týchto zdrojov je 37,5 % (71,8 miliardy) vyčlenených na ekologický prechod a 25,1 % (48,1 miliardy) na digitalizáciu.

Zdroj: <https://www.openpolis.it/numeri/litalia-investira-il-375-delle-risorse-per-la-transizione-verde/>

c) Veda, výskum a vývoj, inovácie

Veda a výskum je veľmi dôležitým článkom na prekonanie ekonomickej krízy v Taliansku. Taliansky národný program pre výskum zahŕňa sedem strategických potrieb krajiny: alternatívne zdroje energie, poľnohospodárstvo a životné prostredie, Made in Italy, umelecké a kultúrne dedičstvo, infraštruktúra, vnútorná bezpečnosť, zdravie a prírodné vedy.

Podľa poslednej hodnotiacej správy OECD je IT na 27. mieste z pohľadu investícií do vedy a výskumu s podielom 1,4 % HDP. Štatistický úrad IT v poslednej správe o výskume a vývoji v IT uvádza, že v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi dochádza od roku 2017 k zlepšeniu. V roku 2017 sa investície štátu do vedy a výskumu zvýšili a dosiahli úroveň 23,8 mld. EUR. Výskum v IT uskutočňujú podniky a spoločnosti na produktívnom severe alebo v hlavnom meste (68,1 % výdavkov na výskum a vývoj pochádza z piatich regiónov IT ako Lombardsko, Lazio, Emilia Romagna, Piemont a Veneto).

Investície do vedy a výskumu sú stratégiou aj súčasnej IT vlády a to prostredníctvom financovania technologického výskumu v kľúčových odvetviach hospodárstva. Plánom je do roku 2025 transformovať verejnú správu, urýchliť investície do špičkových technológií a túto transformáciu dokončiť udržateľným spôsobom.

IV. ZAHRANIČNÝ OBCHOD KRAJINY

a) Dovozný a vývozný režim, obchodná prax

Od 1. januára 1993, sa EÚ, vrátane IT, stala slobodným trhom bez obchodných bariér, s garanciami slobodného importu a exportu tovarov a služieb. Vzájomný obchod v rámci tejto zóny je absolútne oslobodený od colných poplatkov, s preukázaním pôvodu tovaru z jedného z 28 členských štátov EÚ. Takisto pri vstupe na taliansky trh musí exportér vypísať „Intrastat Declaration“.

Napriek liberalizácií trhu stále existujú určité reštrikcie, vzťahujúce sa najmä na poľnohospodárske produkty v nadväznosti na CAP (Common Agricultural Policy). Kvôli zdravotnej bezpečnosti sú špecifikované konkrétne podmienky pri dovoze a vývoze geneticky modifikovaných potravín, zvierat (do IT je na neobchodné účely možné doviesť maximálne 5 domácich zvierat; dovoz chránených zvierat je upravený vo Washingtonskom dohovore, ktorý zároveň uvádza druhy zvierat, ktorých dovoz je zakázaný); rastlín (niektoré rastliny ako napr. kaktus a orchidea boli uznané za chránený druh a ich dovoz je podmienený povolením vydaným krajinou pôvodu) a kultúrnych pamiatok. Dovoz kultúrnej pamiatky musí byť ohlásený na colnom úrade s predložením dokladu o kúpe tovaru. Následne môže žiadateľ požiadať Ministerstvo pre kultúrne pamiatky a kultúrne aktivity IT o vydanie potvrdenia a uskutočnení dovozu. Pri vývoze kultúrnych pamiatok z územia IT musí cestovateľ predložiť na colnom úrade povolenie na vývoz vydané Odborom pre vývoz Ministerstva pre kultúrne pamiatky a kultúrne aktivity IT.

V súvislosti so zdaňovaním, hlavne produktov alkoholických, tabakových a energetických, IT používa harmonizovaný systém popisu a číselné označovanie tovarov krajín EÚ, aplikovaný aj v slovenskom sadzobníku. Zoznam výrobkov so špecifickým prístupom na trh je uvedený v samostatných listinách roztriedených podľa typu tovaru a krajiny. Predmetné colné sadzby sú valorizované. Clo sa nevyberá pri dovoze tovarov z krajín EÚ, ktoré pochádzajú z tretích zemí ak clo už bolo zaplatené v inej členskej krajine EÚ. Spoločný colný sadzobník EU je rozdelený do troch stĺpcov, z ktorých prvý sa vzťahuje na tovar tretích krajín, druhý na tovar

z krajín, s ktorými EU uzavrela dohody o voľnom obchode a tretí na kooperácie, alebo preferencie.

Zóny voľného obchodu – v IT sa nachádzajú dve zóny voľného obchodu (Terst a Benátky). Vo vzťahu k SR platia spoločné podmienky v rámci Schengenu a EÚ.

b) Základná štatistika zahraničného obchodu

Taliansky štatistický úrad ISTAT uviedol, že taliansky export mal od roku 2013 konštantne narastajúcu tendenciu avšak v roku 2020 dosiahol prepad na úroveň roku 2017 vo výške 436,71 mld. EUR. Export sa sústredil v kľúčových odvetviach „Made in Italy“ stroje a zariadenia (4,8 %), automobily, ťahače a návesy (4,1 %), chemické výrobky (3,3 %), kovové výrobky (3,3 %) a farmaceutické výrobky (5,9 %). Základné údaje a informácie o dostupnosti údajov zahraničného obchodu Talianska na:

https://www.infomercatiesteri.it/public/osservatorio/intercambio-commerciale-mondo/Tabella%20-%20Intercambio%20commerciale%20dell'Italia_1653300690.pdf

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vývoz	449 129	462 899	480 352	436 718	516 262	624 710
Dovoz	401 487	423 998	424 236	373 428	472 070	655 429
Obrat	850 616	886 897	904 588	810 146	988 333	1 280 139
Saldo	47 642	38 901	56 116	63 289	44 192	-30 719

Zdroj: ISTAT, údaje v mil. EUR, údaje v z roka 2022 sú predbežné

c) Tovarová štruktúra zahraničného obchodu

Taliansko zaraďujeme k našim najvýznamnejším obchodným partnerom, s ktorými dlhodobo udržujeme aktívne saldo obchodnej bilancie. Z tovarovej štruktúry zahraničného obchodu vyplýva, že prevažoval import strojov a prepravných zariadení, trhových a priemyselných výrobkov z Talianska. V súvislosti so SK exportom do IT prevažovali stroje a zariadenia, dopravné prostriedky a priemyselné výrobky.

d) Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu vývoz/dovoz

Podľa predbežných údajov, **v roku 2021 IT exportovalo tovar v celkovej hodnote 516,2 mil. EUR**, čo predstavuje nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom. V roku 2020 Taliansko exportovalo tovar celkovo v hodnote 436,7 mld. EUR), zatiaľ čo saldo obchodnej bilancie registrovalo oproti predchádzajúcemu obdobiu pokles 19,097 mld. EUR na 44,1 mld. EUR. Podiel hlavných krajín na exporte Talianska bol v roku 2021 nasledovný: EÚ 67,5 %, Ázia 13,3 %, USA 13,4 %, Afrika 3,5 %;

Medzi krajiny najviac prispievajúce k domácejmu vývozu patrí Nemecko (13 %), Francúzsko (10,2 %), USA (9,7 %) a Švajčiarsko (5,3 %).

Tabuľka 1 Podiel hlavných krajín na exporte Talianska

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
DE	12,6 %	12,5 %	12,6 %	12,4 %	12,8 %	13,0 %	12,4 %
FR	10,5 %	10,3 %	10,5 %	10,5 %	10,3 %	10,2 %	10,0 %
US	8,8 %	9,0 %	9,2 %	9,7 %	9,7 %	9,6 %	10,4 %
ES	5,0 %	5,2 %	5,2 %	5,3 %	4,8 %	4,9 %	4,1 %
VB	5,4 %	5,2 %	5,1 %	5,5 %	5,8 %	5,3 %	4,4 %

Zdroj: ISTAT a MZV IT (Medzinárodný obchod)

Podľa predbežných údajov, v roku 2021 IT importovalo tovar v hodnote **424,2 mil. EUR**. V roku 2019 Taliansko **importovalo** celkovo tovar v hodnote **422,9 mld. EUR** (-0,7 % oproti roku 2018). Podiel hlavných krajín na importe Talianska bol v roku 2021 nasledovný: EÚ 56,7 %, Ázia 19,7 %, Amerika 6,0 %, Afrika 5,3 %. V roku 2021 klesol dovoz z Ameriky o 0,7 % a import z Afriky stúpol o 1,4% v porovnaní z predchádzajúcim rokom.

Tabuľka 2 Podiel hlavných krajín na importe Talianska

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
DE	16,3 %	16,4 %	16,6 %	16,2 %	16,4 %	16,3 %	13,9 %
FR	8,9 %	8,7 %	8,6 %	8,6 %	8,4 %	8,4 %	7,4 %
CN	7,4 %	7,1 %	7,3 %	7,7 %	8,6 %	8,3 %	8,8 %
NL	5,5 %	5,7 %	5,4 %	5,4 %	6,0 %	5,9%	5,6 %
ES	5,4 %	5,3 %	4,9 %	5,0 %	5,5 %	5,2%	4,7 %
SK	0,9 %	1,1 %	1,0 %	0,8%	0,8 %	0,7 %	

Zdroj: ISTAT a MZV IT (Medzinárodný obchod), v roku 2022 SK nie je uvedené

Slovensko s objemom 3,478 mld. EUR a podielom 0,7 % sa v roku 2021 zaradilo na **29. miesto**.

Vo svetom rebríčku exportu s podielom 2,7 % bolo Taliansko v roku 2022 na siedmom mieste a v importe na deviatom mieste s podielom 2,7 %.

Zdroj: https://www.infomercatiesteri.it/public/osservatorio/intercambio-commerciale-mondo/Tabella%203%20-%20Principali%20Paesi%20esportatori%20ed%20importatori%20al%20mondo_1684339102.pdf

Motorom ekonomiky naďalej ostávajú severné regióny, ktoré sú najviac otvorené zahraničnému obchodu s importným podielom Lombardia (32,2 %) Veneto (11,4 %), Emilia Romagna (9,1 %) a Lazio (7,7 %). Rovnako tak na exporte krajiny sa z regiónov v roku 2018 najviac podieľali severné regióny Lombardia (26,3 %), Veneto (13,6 %), Emilia Romagna (14,0 %), Piemonte (9,6 %) a Toscana (9,2 %).

e) Vývoj zahraničného obchodu so SR za posledných päť rokov (vývoz/dovoz)

Celkový obrat bilaterálneho obchodu Talianska a Slovenska v roku 2021 dosiahol **7 014,4 mld. EUR** (export **4 127,5** mld. EUR import **2 886,9** mld. EUR. Podľa predbežných údajov, v roku 2022 (údaje január/február 2022) vzájomný obchod opäť vzrástol a **dosiahol za prvé dva mesiace v roku obrat vo výške 1 280 mil. EUR**.

Zdroj: <https://www.mhsr.sk/obchod/bilateralne-obchodne-vztahy/vysledky-zahranicneho-obchodu>

Dovoz SK/IT (január/február 2022) : 444,2 mil. EUR t.j. 2,75 % z dovozu SR (**6. miesto z krajín EÚ**)

Vývoz SK/IT (január/február 2022) : 835,8 mil. EUR t.j. 5,35 % z vývozu SR (**7. miesto z krajín EÚ**)

Obrat bilaterálneho obchodu 2021: 7 017,4 mil. EUR

V rámci najvýznamnejších obchodných partnerov **vzrástol v roku 2021 vývoz** do Nemecka o 12,5 %, Česka o 29,7 %, Poľska o 23,6 %, Maďarska o 27,7 %, Francúzska o 4,8 %, Rakúska o 17,1 %, **Talianska o 27,2 %**, Spojeného kráľovstva o 5,6 %, Číny o 9,8 %. Znížil sa vývoz do Spojených štátov amerických o 1,4 %, Kórejskej republiky o 18,9 % a Nórska o 22,1 %.

Vo vzťahu k najvýznamnejším obchodným partnerom vzrástol dovoz z Nemecka o 20,9 %, Česka o 13,7 %, Číny o 25,4 %, Ruskej federácie o 63,3 %, Poľska o 12,6 %, Kórejskej republiky o

30,1 %, Vietnamu o 7,8 %, Francúzska o 6,4 % a **Talianska o 18,3 %**. Poklesol dovoz z Maďarska o 8,3 %, Spojeného kráľovstva o 8 % a Švajčiarska o 4 %.

ZDROJ: <https://www.mhsr.sk/uploads/files/Sy9CX1iM.pdf>

V. MARKETINGOVÁ STRATÉGIA

---

a) Obchodné zvyklosti v teritóriu

V súvislosti s členstvom v EÚ, IT je zaviazaná dodržiavať všetky pravidlá spoločnej obchodnej politiky vo vzťahu k ostatným členom EÚ a teda aj voči SR. V obchodnom styku je výrazne uprednostňovaná taliančina ako oficiálny jazyk v osobnom aj písomnom kontakte. Úvodné oslovenie možno nadviazať aj v inom svetom jazyku (angličtine). V prípade dlhodobejšie spolupráce sa však odporúča viesť rokovania v taliančine. Znalosť anglického jazyka rapídne klesá, smerom na juh krajiny, preto firemné prezentácie a podobné aktivity tu možno realizovať výlučne v taliančine. Je v záujme podnikateľa, aby na obchodné stretnutie prišiel pripravený a pokúsil sa získať všetky dostupné informácie o danej firme a jej činnosti. Overenie firiem v IT nie je jednoduchou záležitosťou, minimálne sa však treba presvedčiť, či sa s danou firmou nespájajú súdne procesy vedené v minulosti. Členstvo v regionálnych podnikateľských združeníach (obchodná komora, priemyselné alebo záujmové zväzy) nemusí zakaždým predstavovať záruku dôvery v IT partnera. Taliani sú na zodpovedajúcu úroveň partnerov na rokovaní citliví. Z toho dôvodu sa nenavrhuje účasť nižšieho alebo stredného manažmentu počas stretnutí, na ktorých sa na IT strane zúčastňuje vedenie spoločnosti.

Typickým prvkom talianskej ekonomiky je existencia veľkého počtu malých a stredných výrobných podnikov, ktoré sú považované za hybnú silu hospodárstva. Zároveň treba mať na pamäti, že medzi severom a juhom krajiny stále existujú značné ekonomické rozdiely. Do určitej miery možno konštatovať, že nadviazanie obchodných kontaktov je jednoduchšie na severe Talianska. Jedným z dôvodov je lepšia znalosť svetových jazykov, ľahšia dostupnosť autom a väčšina významných priemyselných podnikov má na danom území sídlo.

Najdôležitejšie každoročné výstavy, ktoré by mohli byť vhodnou príležitosťou pre rozvíjanie obchodných príležitostí a expandovanie slovenských spoločností na talianskom trhu, je k dispozícii na nasledujúcej webovej stránke Talianskej asociácie pre výstavy a veľtrhy (AEFI - Associazione Esposizioni e Fiere Italiane) – združujúcej záujmy národného výstavného systému s 34 pridruženými veľtrhmi s viac ako 1000 podujatiami za jeden rok:

www.aefi.it/Aefi/site/it/calendario/calendario.

Pre informáciu najdôležitejšími výstaviskami a veľtrhmi s vyznačením najvyhladávannejších podujatí sú:

www.milanofiera.it - nábytok a interiérový design, obchodní sprostredkovatelia;

www.bolognafiere.it - stavebný priemysel, automobilový veľtrh;

www.fiereparma.it - potravinový a gastronomický veľtrh;

www.riminifiera.it - cestovný ruch, záhradníctvo, fitness;

www.veronafiera.it - najstaršia výstava koní, vínný veľtrh, osobná ochrana a bezpečnosť;

www.vicenzafiera.it - zlatnícky, poľovníctvo, rybárstvo;

www.bresciafiera.it - automobilový priemysel - automotive, priemyselná výroba a strojárstvo;

b) Vyhodnotenie obchodných možností SR

Taliansko prioritne podporuje investície do leteckej dopravy, komponentov pre automobilový priemysel, chemický priemysel, potravinárstvo, výpočtová technika, zdravotníctvo a biotechnológie, logistiku, nové technológie a cestovný ruch.

- Automobilový priemysel
- Stavebníctvo
- Strojárske inžinierstvo
- Elektronický priemysel
- Energetický priemysel
- Chemický priemysel
- Digitálne technológie
- Doprava
- Gastronómia
- Cestovný ruch

Zdroj: SARIO (MH SR) 5/2020

Obchodné vzťahy s Talianskom majú potenciál rozvoja. Perspektívnu môže byť obchodná spolupráca najmä v oblastiach **inovatívnych technológií**. V roku 2021 si IT udržalo pozíciu **7. najvýznamnejšieho exportného trhu** (4,68 % vývozu SK), **6. najvýznamnejšieho importéra** (3,34 % dovozu SK) a z hľadiska obratu **6. najvýznamnejšieho obchodného partnera** (3,82 % celkového zahraničného obchodu SK). Vzájomný obchod v roku 2020 v dôsledku pandémie klesol a dosiahol 5,63 mld. EUR (medziročný pokles o takmer 13 %). Tento pokles bol spôsobený 12,5 % prepadom exportu z SK do IT a 13,7 % prepadom importu z IT do SK. V roku 2021 však vzájomný obchod opäť vzrástol a dosiahol obrat vo výške 7,01 mld. EUR. Podľa predbežných štatistík za rok 2022 má vzájomný obchod stúpajúcu tendenciu.

c) Marketingová stratégia pri vývoze do teritória

IT je nositeľom štandardných charakteristických vlastností trhu členskej krajiny EÚ. Napriek tomu má trh IT niekoľko vnútorných špecifik (napr. určité, historicky podmienené rozdiely medzi severom a juhom krajiny, nevyhnutná znalosť taliančiny v komerčnej praxi), ktoré treba mať na zreteli pri koncipovaní akejkoľvek marketingovej stratégie zameranej na vyhodnotenie možností vývozu jednotlivých komodít.

Podmienky založenia spoločnosti a likvidácia firiem v IT, majú niekoľko odlišností a sú predmetom úpravy Občianskeho zákonníka IT (Codice Civile vo svojej V. hlave o práci). Zahraničný podnikateľský subjekt môže v IT otvoriť svoju pobočku, reprezentačnú kanceláriu alebo môže vytvoriť vlastnú personálnu či kapitálovú spoločnosť. Voľný výkon podnikateľskej činnosti na území IT, majú občania SR a slovenské spoločnosti zaručený na základe štyroch slobôd vnútorného trhu EÚ. V zmysle toho si spoločnosti so sídlom na území SR môžu v IT založiť pobočky alebo dcérske spoločnosti, dodávať i odoberať výrobky a technológie, vyslať seba alebo svojich zamestnancov na cezhraničné poskytovanie služieb v IT.

Najviac rozšíreným typom kapitálových spoločností v IT, sú akciové spoločnosti (S.p.A. – Societa per Azioni) a spoločnosti s ručením obmedzeným (SRL – Societa a Responsabilita Limitata). Otvorenie pobočky zahraničnej firmy v IT je predmetom odvodu dane z príjmov právnickej osoby a musí dodržiavať príslušné pravidlá odvodu DPH. Akciová spoločnosť musí zložiť, v zmysle príslušných ustanovení minimálny, základný kapitál vo výške 120 000,00 EUR, pričom doba existencie spoločnosti nie je časovo ohraničená. Spoločnosť môže byť založená na základe zakladateľskej zmluvy alebo jednostranným aktom jediného akcionára. Minimálny základný kapitál spoločnosť s ručením obmedzeným predstavuje 10 000,0 EUR bez obmedzenia doby existencie spoločnosti.

Všetky typy spoločností (či už podľa talianskeho alebo podľa európskeho práva), ktoré chcú prevádzkovať činnosť v IT, sa musia zapísať do Registra spoločností (Registro delle Imprese) na miestnej obchodnej komore. Register spoločností je založený v každej provincii a poskytuje

právne informácie o podnikoch a všetky aktivity s tým súvisiace. Podnik jednotlivca je povinný zaregistrovať sa do 30 dní od založenia, pričom žiadosť môže predložiť aj na tlačenej formulári. Registráciu obchodných spoločností je upravená v občianskom zákonníku IT (spravidla sú stanovené lehoty 20 a 30 dní od podpísania stanov spoločností), žiadosť je potrebné podať v elektronickej podobe. Rovnako je potrebné zapísať do registra všetky zmeny vykonané v súvislosti s činnosťou spoločnosti.

Nové spoločnosti sú povinné zaregistrovať sa do 30 dní do Národného inštitútu sociálneho zabezpečenia INPS (Istituto Nazionale Previdenza Sociale) a prihlásiť sa na účely DPH (Agenzia delle Entrate), pričom tieto kroky je tiež povinné absolvovať prostredníctvom elektronického softvéru ComUnica. Podnik je ďalej povinný zaregistrovať sa pre potreby úrazového poistenia na úrade úrazového poistenia INAIL (Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro) a zaregistrovať zamestnancov na úrade práce DPLMO (Direzione provinciale del lavoro e della massima occupazione).

V prípade niektorých sektorov, musí mať podnik povolenie na uskutočňovanie činnosti. Napríklad farmaceuti, vodiči a trafikanti musia získať mestskú licenciu, u kaderníctiev a salónov krásy sa vyžaduje špecifická kvalifikácia alebo obdobné odborné skúsenosti. Informácie o takýchto požiadavkách je možné získať od miestnej obchodnej komory.

Osobitné povolenia nepotrebujú remeselníci z krajín EÚ, ktorí chcú predávať výrobky vo veľkoobchode a dochádzajú pri tom do Talianska cez hranice. Pokiaľ predávajú v maloobchode, musia si otvoriť na území Talianska predajňu a dodržať opatrenia, ktoré vychádzajú z práva IT.

V závislosti od druhu exportovaného výrobku a cieľovej skupiny odberateľov, ktorých má slovenský exportér záujem osloviť, možno okrem veľkoobchodnej a maloobchodnej siete individuálnych predajcov zamerať pozornosť na veľké distribučné a predajné spoločnosti. Najväčším distribučným reťazcom je spoločnosť Coop, ktorý kontroluje takmer jednu pätinu celého talianskeho trhu. Medzi ďalších významných hráčov, kde majú významné postavenie nadnárodné spoločnosti, možno zaradiť spoločnosti Carrefour, Auchan, Conad a Esselunga. Taliansky trh je v prípade niektorých tovarových skupín (hlavne spotrebné tovary) už dosť nasýtený, preto šancu presadiť sa má iba kvalitnejšia a lacnejšia produkcia. Taliani okrem toho veľmi radi uprednostňujú domáce výrobky pred dovozmi zo zahraničia a nie je vôbec jednoduché presvedčiť ich, že si majú kúpiť slovenský výrobok iba preto, lebo je rovnako kvalitný, ale lacnejší, ako jeho talianska konkurencia.

Základné informácie o talianskych firmách možno nájsť na adresách: www.registroimprese.it

d) Praktické informácie pre exportéra a importéra

Podmienky vstupu a pobytu

Občania SR môžu na územie Talianskej republiky vstupovať bez víz, s platným cestovným pasom alebo občianskym preukazom.

Občania členských krajín EÚ, ktorí sa na území IT plánujú zdržať kratšie ako 3 mesiace, podávajú na príslušnej kvestúre v provincii, v ktorej sa nachádzajú, tzv. „dichiarazione di presenza“, ktoré musí byť kedykoľvek predložené na požiadanie úradníkom alebo príslušníkom polície spoločne s pasom alebo iným cestovným dokladom.

Pri pobyte prevyšujúcom 3 mesiace je potrebné zapísať sa na prihlasovacom úrade “Ufficio Anagrafe” v mieste pobytu. Na zápise je potrebné predložiť dokumentáciu preukazujúcu účel pobytu. V opačnom prípade sa vyžaduje preukázanie zdravotného poistenia a dostatočných finančných zdrojov na pobyt. Za krytie životných nákladov slovenského občana sa môže čestným vyhlásením zaručiť aj taliansky štátny občan.

Zdravotná starostlivosť

V zmysle zák. č. 30/2007, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady (ES) 38/2004, majú komunitárni občania, ktorí sa nachádzajú na území Talianskej republiky, právo

na rovnakú úroveň zdravotnej starostlivosti, akú využívajú talianski občania zaevidovaní v Národnom zdravotníckom stredisku (SSN - Servizio Sanitario Nazionale), avšak s určitými obmedzeniami. Držitelia Európskych preukazov zdravotného poistenia majú nárok len na urgentné zdravotné ošetrenie, držiteľom formulárov E106 (pracovníci a študenti) a E121 (dôchodcovia) je poskytnuté kompletne zdravotné ošetrenie. Rovnaké podmienky platia pre zamestnancov, ktorí v Taliansku pracujú na základe pracovnej zmluvy uzatvorenej v zmysle talianskej legislatívy a pre určité skupiny osôb, akými sú napr. obchodované osoby. Tehotné ženy, komunitárne občianky, majú na základe Európskeho preukazu nárok na výkony vyplývajúce z národného protokolu o tehotenstve. Ak občan EÚ nedisponuje Európskym preukazom, je povinný hradíť v plnej výške všetky poplatky za poskytnuté zdravotné výkony.

Komunitárni občania s trvalým pobytom v IT a ich rodiny, ktorí sú držitelia komunitárnych formulárov stanovených v Nariadení Rady (EHS) č. 1408/71 (napr. formuláre E106, E121, E128) majú povinnosť zaregistrovať sa v Národnom zdravotníckom stredisku. Občania, ktorí nemajú túto povinnosť, sa môžu zaregistrovať dobrovoľne na príslušnom miestnom zdravotníckom stredisku (ASL – Azienda Sanitaria Locale)

Dopravné informácie

Držitelia národných vodičských preukazov sú po roku pobytu v Talianskej republike povinní nechať si vodičský preukaz uznať resp. konvertovať na príslušnom dopravnom inšpektoráte. Európske vodičské preukazy môžu byť používané na talianskom území bez obmedzenia.

Je zakázané používať počas jazdy mobilné telefóny s výnimkou telefonovania s použitím hands-free zariadenia. Povolená hranica alkoholu v krvi počas riadenia motorového vozidla je 0,5 promile.

Diaľničné poplatky sú hradené formou mýtného na jednotlivých diaľničných úsekoch. Ak sa z cestujúcemu nepodarí mýto zaplatiť priamo na diaľničnom platidle, môže ho zaplatiť dodatočne na diaľnici v asistenčnom centre PUNTO BLU alebo na internetovej stránke diaľničnej spoločnosti www.autostrade.it.

Sviatky a obdobia nevhodné na pracovné cesty do Talianska

Obdobie Vianočných sviatkov je od 23. decembra do 6. januára zimným dovolenkovým obdobím. Veľkonočné sviatky, resp. celý týždeň pred nimi (settimana santa) i keď oficiálne voľné dni sú len veľkonočný piatok a pondelok. Obdobie od 15. (sviatok Panny Márie) do 31. augusta je hlavným obdobím letných dovoleniek.

Ostatné sviatky sú: 25. apríla (Deň oslobodenia); 1. mája (Sviatok práce); 2. júna (štátny sviatok vzniku Talianskej republiky); 1. novembra (Všetkých svätých); 8. decembra (Nepoškrvené počatie). Okrem toho sú dňami voľna aj sviatky patrónov miest a obcí. Sobota je zo zákona dňom pracovného voľna, ale dodržiavajú ho hlavne banky a štátne inštitúcie. Časový rozdiel letného a zimného času je medzi SR a IT rovnaký.

Núdzové volania

V prípade stavu núdze je možné kontaktovať číslo diplomatickej služby **0039 338 543 2071**, alebo slovenské telefónne číslo, ktoré sa doručí každému občanovi sms správou po príchode do Talianska. Pri telefonovaní je nutné najskôr vytočiť predvoľbu krajiny 0039, ak voláte zo slovenského tel. čísla alebo 0 pokiaľ používate taliansky telefón, potom číslo mesta a následne konkrétne telefónne číslo (napr. Rím Carabinieri –112).

Urgentné udalosti je možné hlásiť na tel. číslach: **prvá pomoc – 118**, auto klub (**prvá pomoc motoristom) – 116**, **Carabinieri – 112**, **polícia – 113**, **požiarna služba – 115**.

V Taliansku je poskytovaná bezplatne len prvá zdravotná pomoc.

Prílohy

Tovarová štruktúra vývozu z Talianska

Poz.	Produkt	2019		2020		2021		2022	
		mil. EUR	%	mil. EUR	%	mil. EUR	%	mil. EUR	%
1.	Lieky a farmaceutické prípravky	29 555	6,2	31 055	7,2	30 546	5,9	44 652	7,1
2.	Rôzne stroje všeobecného využitia (stroje na manipuláciu, chladiace zariadenia, elektrické náradie kancelárske stroje a zariadenia a iné)	25 539	5,4	23 914	5,5	26 683	5,2	29 712	4,8
3.	Stroje všeobecného využitia	24 161	5,1	21 116	4,9	24 726	4,8	27 529	4,4
4.	Motorové vozidlá	20 790	4,4	18 702	4,3	21 346	4,1	23 276	3,7
5.	Odevy (okrem kožušinových odevov)	19 127	4	15 984	3,7	18 625	3,6	22 078	3,5
6.	Stroje špeciálneho využitia (v metalurgii, potravinárstve, v textilnom priemysle, papierenskom, priemysel plastov a pod.)	21 329	4,5	17 696	4,1	20 809	4,0	23 222	3,7
7.	Chemikálie, hnojivá	14 266	3,0	13 368	3,1	17 035	3,3	22 623	3,3
8.	Kovy, jadrové palivo	12 465	2,6	15 402	3,6	17 005	3,3	19 362	3,1
9.	Časti a príslušenstvo mot. vozidiel a motorov	13 995	2,9	11 932	2,8	13 721	2,7	15 427	2,5
10.	Plastové výrobky	12 492	2,6	11 903	2,7	14 003	2,8	16 091	3,1
11.	Cestovné potreby, tašky, kožené výrob. kožušiny	12 946	2,7	1 057	2,9	1 783	2,3	13 821	2,2
12.	Výrobky z rafinácie ropy	12 988	2,7	7 677	1,8	13 732	2,7	24 597	3,9
13.	Iné kovové výrobky (Obaly z ľahkých kovov, výrobky z drôtov, refazí a pružín, skrutky a pod.)	10 783	2,3	9 566	2,2	11 813	2,3	14 051	2,2
14.	Obuv	10 495	2,2	8 892	2,1	10 480	2,0	12 832	2,1
15.	Nábytok	10 006	2,1	8 897	2,1	12 016	2,3		

Údaje z rokov 2021 a január 2022 predstavujú odhady na dané obdobie

Zdroj: https://www.esteri.it/mae/it/politica_estera/commercio-internazionale

Tovarová štruktúra dovozu do Talianska

Poz.	Produkt	2019		2020		2021		2022	
		mil. EUR	%	mil. EUR	%	mil. EUR	%	mil. EUR	%
1.	Motorové vozidlá	33 557	7,9	24 298	6,6	26 551	5,7	30287	4,6
2.	Chemikálie, hnojivá, plasty	25 658	6,0	23 734	6,4	32 250	6,9	42931	6,6
3.	Lieky a farmaceutické príp.	23 650	5,6	24 164	6,5	24 885	5,3	31821	4,9
4.	Ropa ("surová")	25 994	6,1	14 148	3,8	25 305	5,4	42655	6,5
5.	Vzácne kovy, jadrové palivo	17 612	4,2	20 857	5,6	25 300	5,4	30839	4,7
6.	Výrobky z ocele	14 930	3,5	11 093	3,0	20 406	4,4	26711	4,1
7.	Odevy (okrem kožušinových)	12 614	3	10 868	2,9	8 629	1,9	15651	2,4
8.	Stroje všeobecného využitia	11 759	2,8	10 509	2,8	12 963	2,8	13858	2,1
9.	Zemný plyn	13 951	3,3	8 953	2,4	13 483	2,9	63562	9,7
10.	Iné stroje všeobecného využitia (pece, horáky, vykurovacie systémy, zdvíhacie manipulačné, kancelárske stroje, prenosné el. náradie a pod.)	10 073	2,4	9 235	2,5	11 109	2,4	13858	2,1
11.	Príslušenstvá mot. vozidiel a motorov	8 515	2	7 272	2,0			10422	1,6
12.	Telekomunikačné zariadenia	8 636	2	8 401	2,3			11612	1,8
13.	Plastové výrobky	7 207	1,7	7 207	1,8	8 389	1,8		
14.	Elektrické motory, generátory, transformátory	6 960	1,6	6 663	1,8	8 501	1,8		

Údaje z rokov 2021 a 2022 predstavujú odhady na dané obdobie

Zdroj:

https://www.infomercatiesteri.it/public/osservatorio/interscambio-commerciale-mondo/Tabella%208%20-%20Principali%20prodotti%20importati%20in%20Italia_1653300813.pdf

Teritoriálna štruktúra vývozu z Talianska

Poz.	Krajina	2019		2020		2021		2022	
		mil. EUR	%	mil. EUR	%	mil. EUR	%	mil. EUR	%
1.	Nemecko	58 516	12,2	55 685	12,8	66 902	13,0	77535	12,4
2.	Francúzsko	50 561	10,5	44 660	10,3	52 766	10,2	62.652	10,0
3.	US	45 536	9,5	42 468	9,8	49 440	9,6	65.121	10,4
4.	Švajčiarsko	25 990	5,4	25 231	5,8	27252	5,3	31.089	5,0
5.	UK	25 233	5,3	22 420	5,2	23450	4,5	27.304	4,4
6.	Španielsko	24 520	5,1	20 429	4,7	25542	4,9	32.039	5,1
7.	Belgicko	14 062	3	14 874	3,4	17879	3,5	22.908	3,7
8.	Poľsko	13 544	2,8	12 985	3,0	16148	3,1	19.396	3,1
9.	Holandsko	12 000	2,5	11 256	2,6	15157	2,9	18.592	3,0
10.	Čína	12 969	2,7	12 887	3,0	15691	3,0	16.442	2,6
11.	Rakúsko	10 465	2,2	9 188	2,1	11421	2,2	14.284	2,3
12.	Turecko	8 346	1,7	7 727	1,8	9533	1,8	13.420	2,1
13.	Japonsko	7 711	1,6	7 125	1,6	7555	1,5	8.084	1,3
14.	Rusko	7 882	1,6	7 101	1,6	7696	1,5	5.849	0,9
15.	Rumunsko	7 838	1,6	6 838	1,6	8234	1,6	9.739	1,6
16.	Česko	6 570	1,4	5 777	1,3	7053	1,4	8.517	1,4
17.	Švédsko	5 039	1,0	4 711	1,1	5410	1,0	6.439	1,0
18.	Maďarsko	4 938	1,0	4 406	1	5368	1,0	6.360	1,0
19.	Južná Kórea	4 869	1	4 685	1	5278	1,0	7.066	1,1
20.	SAE	4 605	1	3 867	0,9	4821	0,9	6.030	1,0

Údaje z rokov 2021 a 2022 predstavujú odhady na dané obdobie

Zdroj:

https://www.infomercatiesteri.it/public/osservatorio/interscambio-commerciale-mondo/Tabella%20A%20-%20Principali%20Paesi%20destinatari%20delle%20esportazioni_1653300736.pdf

Teritoriálna štruktúra dovozu do Talianska

Poz.	Krajina	2019		2020		2021		2022	
		mil. EUR	%	mil. EUR	%	mil. EUR	%	mil. EUR	%
1.	Nemecko	68 580	16,2	70 193	16,5	75 673	16,2	90.993	13,9
2.	Francúzsko	34 827	8,2	36 626	8,6	39 186	8,4	48.562	7,4
3.	Čína	31 663	7,5	30 889	7,3	38 525	8,3	57.506	8,8
4.	Holandsko	22 247	5,2	22 693	5,3	27 669	5,9	36.564	5,6
5.	Belgicko	19 786	4,7	19 289	4,5	21 010	4,5	25.579	3,9
6.	Španielsko	22 997	5,4	20 759	4,9	24 177	5,2	30.584	4,7
7.	US	17 007	4	15 958	3,7	15 810	3,4	24.904	3,8
8.	Rusko	14 324	3,4	14 970	3,5	13 984	3,0	27.160	4,1
9.	Švajčiarsko	10 933	2,6	10 961	2,6	11 147	2,4	18.489	2,8
10.	Poľsko	10 644	2,5	9 787	2,3	11 889	2,6	14.185	2,2
11.	UK	10 388	2,4	11 265	2,6	8 068	1,7	8.277	1,3
12.	Turecko	9 457	2,2	9 039	2,1	9 850	2,1	12.249	1,9
13.	Rakúsko	10 181	2,4	9 627	2,3	10 763	2,3	14.211	2,2
14.	Česko	6 998	1,6	6 741	1,6	7 612	1,6	9.069	1,4

15.	Rumunsko	7 164	1,7	7 264	1,7	7 147	1,5	9.278	1,4
16.	India	5 154	1,2	5 536	1,3	6603	1,4	10.059	1,5
17.	Írsko	4 461	1,1	4 025	0,9	5199	1,1	5.723	0,9
18.	Azerbajdžan	4 909	1,2	5 554	1,3	6430	1,4	20.227	3,1
19.	Maďarsko	5 269	1,2	5 261	1,2	6133	1,3	7.753	1,2
20.	Švédsko	4 454	1	4 460	1	4841	1,0	6.186	0,9

Údaje z rokov 2021 a 2022 predstavujú odhady na dané obdobie

Zdroj: https://www.infomercatiesteri.it/public/osservatorio/intercambio-commerciale-mondo/Tabella%205B%20-%20Principali%20Paesi%20di%20provenienza%20delle%20importazioni_1653300745.pdf

Zoznam kontaktov a webových stránok:

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Taliansku / Ambasciata della Repubblica Slovacca in Italia

Via dei Colli della Farnesina 144/VI, 00135 Roma, Italia;

Tel.: 0039/06 36715201, diplomatická služba: 0039 338 543 2071,

e-mail: emb.roma@mzv.sk; www.mzv.sk/rim;

Ufficio Economico e Commerciale

Tel.: 0039/06 3671 5210

e-mail: zuzana.lopatnikova@mzv.sk

Národné inštitúcie a združenia:

ICE (Národný inštitút pre zahraničný obchod)

www.ice.gov.it

Confindustria (Zväz priemyslu)

www.confindustria.it

Únia talianskych obchodných komôr

www.unioncamere.it

Taliansko-slovenská obchodná komora

<https://camit.sk/sk>

Confartigianato (združenie živnostníkov)

www.confartigianato.it

Združenie malého a stredného priemyslu

www.confapi.it

ENIT (Národná turistická agentúra)

www.enit.it.

Vláda a ekonomické ministerstvá:

Oficiálna webová stránka talianskej vlády:

www.governo.it

Ministerstvo zahraničných vecí

www.esteri.it

Ministerstvo hospodárskeho rozvoja:

<https://www.mise.gov.it/index.php/it/>

Ministerstvo hospodárstva a financií:

www.mef.gov.it

Národná tlačová agentúra ANSA:

www.ansa.it

Informácie o jednotlivých regiónoch Talianska:

<http://www.italia.it/en/discover-italy.html>

Honorárne konzuláty SR v Taliansku:

Región: Piemonte, Ligúria, Valle d'Aosta

Sig. Avv. Giuseppe PELLEGRINO
Corso Vinzaglio n. 29, 10121 Torino, Italia
Tel.: 0039-011-540703, Fax: 0039-011-5180104
E-mail: studiolegale@avvocato-pellegrino.it

Región: Lombardia

Sig. Dott. Luigi CUZZOLIN
P.le Lugano 9, 20458 Milano, Italia
Tel.: 0039-02-39325866, fax: 0039-02-39325867
E-mail: consolatoronario.slovacco@pipex.it
web: www.consattualizovaf.tabulku.olatislovacchi.it

Región: Emilia - Romagna

Sig. Alvaro Ravaglioli,
Corso Armando Diaz 49, 47100 Forlì Italia
Tel.: +39/054335982, Fax.: +39/054335982
E-mail.: console@consolatoslovacco.it

Región: Toskánsko

Sig. Avv. Massimo SANI
501 32 Firenze, Italia
Tel.: 0039-055-579531, 574756, fax: 0039-055-575944
E-mail: consolatoslovacchia@katamail.com